

Жиноий мақсадлар йўлида бирлашган кимсалар жамғарма томонидан ўтказиладиган тендер савдоларида «Футболка-поло» спорт кийимининг бозор нархини ўрганмасдан, унинг тендер баҳосини сунъий равишда қимматлаштиришади.

У раҳбарлик қилган даврда юкхонадан кунига 600 минг сўмдан, жами 12 млн. 885 минг сўмни, аравалар ижарасидан тушган маблағлардан эса 47 млн. 500 мингни шахсий «фонди» учун ўзлаштириб олади.

Mustaqillik huquq demakdir

Ўзбекистон

1997-yil 27-avgustdan chiqq boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2013-yil 28-mart, №13 (846)

Жараён

Бола манфаатлари ҳимояси йўлида

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия томонидан 2012 йилда болаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш борасида муайян ишлар амалга оширилди. Бу йўналишда асосий эътибор вояга етмаганларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш, улар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишда тегишли давлат идоралари ва жамоат ташкилотларининг фаолиятини мувофиқлаштириш ва ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилди.

Бу борада ўтган йилнинг 19 апрелида Бош прокурор томонидан "Ўзбекистон Республикасининг 2010 йил 17 майдаги "Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига қўшимчалар киритиш ҳақида" ги Қонуни ижросини таъминлаш бўйича амалга ошириладиган чора-тадбирлар режаси", "Ички ишлар идораларида профилактика ҳисобда турувчи вояга етмаганлар учун тарбия ва спорт-соғломлаштириш оромгоҳларини ташкил этиш

чора-тадбирлар режаси" ҳамда "Ихтисослаштирилган ўқув-тарбия муассасалари тарбияланувчилари ўртасида маънавий-маърифий тадбирларни амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар режаси" тасдиқланиб, вазирлик ва идораларга ижро учун юборилди. "Мустаҳкам оила йили" Давлат дастурида белгиланган тадбирлар доирасида ҳам кенг қамровли ишлар олиб борилди. Жумладан, ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари

ҳимоясини кафолатлаш ҳамда васийлик ва ҳомийлик органлари фаолиятини такомиллаштириш, уларнинг ҳуқуқий мақомини мустаҳкамлаш мақсадида Халқ таълими вазирлиги ва бошқа мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда "Васийлик ва ҳомийлик органлари тўғрисида" ги Қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Шу каби, "Мустаҳкам оила йили" Давлат дастури доирасида никоҳ ёшини қамайтириш учун асос бўладиган узрли сабабларнинг аниқ рўйхатини бел-

гилайдиган ҳамда никоҳ ёшига тўлмаганлар билан эр-хотинлик муносабатларида бўлиш, ота-она ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар томонидан фарзандларини эрта турмушга узатиш ёхуд уйлантириш учун жиноий жавобгарликни назарда tutuvchi қонун лойиҳаси ишлаб чиқилиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритилди.

Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиянинг иш режасига мувофиқ, Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги тиббиёт муассасаларида Ўзбекистон Республикасининг "Фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисида" ги Қонуни ижроси, болаларда касалликларни эрта аниқлаш ва профилактика қилиш, болалар тиббий кўригини ва даволаш-соғломлаштириш тадбирларини ўз вақтида ташкил этиш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасидаги ишлар самарадорлиги ҳамда моддий-техника базасидан фойдаланиш аҳоли ўрганилиб, умумлаштирилди.

Ўрганиш натижаларига кўра, Соғлиқни сақлаш вазирлигига қонунбузилиши, унинг келиб чиқиш сабаблари ва бунга имконият яратиб бераётган шарт-шароитларни бартараф этиш юзасидан тақдирнома юборилди. Ушбу режавий тадбир яку-

ни бўйича қонунга зид ва асоссиз ҳуқуқий ҳужжатларга 87 та протест келтирилди. Аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш ҳуқуқидан 185 та тақдирнома киритилиб, келгусида қонунбузилишининг олдини олиш мақсадида 25 нафар мансабдор шахс огоҳлантирилди, 859 нафарининг интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилиши таъминланди. Жиддий қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 14 та жиноят иши кўзгатилди.

Бу борада амалга оширилган самарали ишлар натижасида ўтган йили гўдаклар ўлимининг 6,4 фоизга ҳамда оналар ўлимининг 8 фоизга камайишига эришилди.

Бундан ташқари, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўқув жараёнининг давлат таълим стандартлари асосида ташкил этилиши, ўқувчилар давоматини таъминлаш ҳамда моддий-техника базасидан самарали ва оқилона фойдаланиш, битирувчиларни иш билан таъминлашга оид қонун ҳужжатлари ижроси аҳоли ўрганилиб, натижаларига кўра, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига қонунбузилиши, унинг келиб чиқиш сабаблари ва бунга имконият яратиб бераётган шарт-шароитларни бартараф этиш юзасидан тақдирнома киритилди.

/Давоми 3-бетда/

Бош прокуратурада

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида Алия вазирлиги, Давлат солиқ, статистика қўмиталари, Саваб-саноат палатаси, Марказий банк, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, оммавий ахборот воситалари, тадбиркорлар ҳамда хорижий инвесторлар вакиллари иштирокида идоралараро йиғилиш бўлиб ўтди.

Муҳокамада муҳим масалалар

Йиғилишда тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари ва республикада тадбиркорликни ривожлантириш учун қулай ишбилармонлик муҳитини яратишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижроси юзасидан тақозиланган тегишли натижаларни муҳокама қилинди.

Урашувда Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини яхшилаш, руҳсат бериш тартиб-таомилларини соддалаштириш, солиқ ва статистика ҳисоботларни қисқартришга қаратилган қонун ҳужжатлари ва норматив актлар жаммуаси қабул қилинган бизнес субъектлари ривожига хизмат қилаётгани таъкидла-

ниб, тадбиркорларни қўллаб-қувватлашга, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоясини кучайтиришга доир етарли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар базаси яратилганлиги, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш борасида кенг қамровли ишлар амалга оширилаётганлиги ҳам қайд этилди.

Шу билан бирга, йиғилиш жараёнида айрим маҳаллий ҳокимлик ва бошқарув органлари томонидан йўл қўйилган тадбиркорлик субъектлари фаолиятига ноқонуний аралашуви, улар фаолиятига тўсқинлик қилиш ва ҳуқуқларини бузиш ҳолатлари танқид остига олинди.

/Давоми 5-бетда/

Таҳлил

Халқаро ҳамкорлик самаралари

Маъмуки, бугунги кунга келиб глобал муаммолардан ҳисобланган халқаро терроризм, жиноий даромадларни легаллаштириш, коррупция ва бошқа иқтисодий жиноятлар бутун дунёда авж олиб, айни пайтда бу имлатта қарши курашиш дунё давлатлари олдидagi энг муҳим вазифалардан бирига айланган, десак муболаға бўлмайди.

Бу борада мамлакатимизда халқаро ҳамжамият томонидан кўрилаётган тадбирлар чуқур таҳлил қилиниши билан бирга, юртимизнинг миллий қонунчилиги, иқтисодий либераллаштириш соҳасида олиб борилаётган ислохотлар жараёнида зарур чора-тадбирлар қўрилиб, салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Шунинг таъкидлаш жоизки, иқтисодий соҳасидаги жиноятлар аллақачон халқаро аҳамият касб этган бўлиб, уларга қарши самарали кураш олиб боришнинг йўлидан бири давлатларнинг ўзаро ҳамкорлик қилиши ва бу борада тегишли мутасадди идоралар ўртасида ўзаро алоқаларнинг йўлга қўйилишидир.

Халқаро миқёсдаги жиноятчиликнинг олдини олиш ва унга қарши кураш олиб бориш борасидаги саъй-ҳаракат-

ларнинг муҳим натижаларидан бири сифатида 2012 йил 21 декабрдаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Халқаро шартномага қўшилиш тўғрисида" ги Қарори билан Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатларнинг "Жиноий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш" Шартномасига (2007 йил 5 октябрь, Душанбе) давлатимизнинг аъзо бўлганлигини келтиришимиз мумкин. Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖҚДЛҚК департаменти мазкур шартнома талабларини бажариш учун масъул идора сифатида белгилаб қўйилди.

Ушбу шартнома МДҲга аъзо давлатларда жиноий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашишнинг халқаро-ҳуқуқий асосларини яратиб билан бирга, ҳамдўстликка аъзо давлатлар ўртасида маълумот алмашинуви ва бошқа турдаги ўзаро ҳамкорлик соҳаларини белгилаб беради.

/Давоми 5-бетда/

Юртимиз равнақи, иқтисодий ўсишни таъминлаш, янги иш ўринлари яратиш, бандлик масаласини ҳал этиш, айниқса, аҳолининг турмуш даражасини оширишда талбиркорларнинг ўрни беқиёсдигини яхши биламиз. Шу боис ушбу соҳани ривожлантириш, рағбатлантириш ва қўлаб-қувватлашга ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилмоқда. Натига ҳам шунга яраша бўлаётти. Бугун ўзларига яратилган имконият ва имтиёزلардан самарали фойдаланаётган ишбилармонлар эришган ютуқлар мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳиятини намоён этишда асосий омили бўлаётганига барчамиз гувоҳимиз.

Ноқонуний иш — келтирар ташвиш

Сайёд ЖУМАОБОВ,

Чилонзор туман прокурорининг катта ёрдамчиси

Шу билан бирга, ўзининг бизнесини йўлга қўйиш иштиёқида бўлиб, ҳуқуқий ёки моддий ёрдам сўраб муражаат қилган фуқароларга турли масалаларда имкон даражасида кўмак берилмоқда. Бироқ, гоҳида, бу борада қабул қилинган тегишли қонун-қоидаларни билмасдан ёки билса ҳам четлаб ўтишни маъқул кўриб фаолият юритаётган кўштирноқ остидаги талбиркорлар ҳам учраб турибди.

Ноқонуний равишда талбиркорлик билан шугулланаётган шахсларни аниқлаш ва бундай фаолиятга чек қўйиш мақсадида ўтказилган тезкор талбирда ана шундай бир неча ҳолат аниқланди. Жумладан, Чилонзор туманидаги хонадонлардан бирида давлат рўйхатидан ўтмасдан яширин тикув цехи очиб, иш юритаётган фуқаролар С.Раҳманова ҳамда М.Меҳмонқулловнинг фаолияти фош этилиб, ушбу ҳолат юзасидан тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилди. Шунингдек, уларга тегишли бўлган тикув машинаси, аёллар кўйлаклари ҳамда бошқа жами 1 млн. 252 минг сўмлик материаллар ашёвий далил сифатида олиб қўйилди.

Тўпланган ҳужжатлар юзасидан ўтказилган дастлабки терговолди текширув ҳаракатлари натижасида юқорида номлари эйкр этилган "талбиркор"лар иш бошлаганликларига ҳали бир ой ҳам бўлмагани, "оёққа туриб олганликлари"дан кейин талбиркор сифатида рўйхатдан ўтмоқчи бўлганликларини айтиб, қилмишларидан пушаймонликларини билдиришган.

Улар билан тегишли профилактик тушунтириш ишлари олиб борилиши натижасида С.Раҳманова ва М.Меҳмонқулловлар жорий йилнинг февраль ойида танишларни Г.Сапаева таъсисчилигида "Zufar baraka biznes" хусусий корхонасини ташкил этиб, давлат рўйхатидан ўтишгани, шу билан бирга, ўзлари шу корхонага дазмол қилувчи ва тикувчи сифатида ишга киришганини, қолаверса, қўшимча яна 3 та иш ўринлари яратилганини билдиришган ҳамда қонуний фаолиятларини амалга ошириш учун олиб қўйилган товар-моддий бойликларни қайтариб беришни сўрашган.

Илтимос инobatта олиниб, ашёвий далилларни қонуний эгаларига қайтариб бериш ва жиноят иши кўзгатишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Худди шунга ўхшаш ҳолатга тумандаги "Проектная" кўчасида жойлашган уйлардан бирида ҳам гувоҳ бўлинди. Маълум бўлишича, фуқаролар Д.Шуқуров ва Қ.Валитовлар яширин равишда қурилишда ишлатиладиган "шпатлёвка" ишлаб чиқарадиган цех очиб, ноқонуний "талбиркорлик" билан шугулланишаётган экан. Ушбу ҳолат юзасидан ҳам тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилиб, махсулот қорши ускунаси ҳамда бошқа шу каби жиҳозлар ашёвий далил сифатида олиб қўйилди.

Мутахассислар томонидан олиб қўйилган ушбу товар-моддий бойликлар 828 минг сўмга баҳоланган. Шунингдек, тўпланган ҳужжатлар бўйича ўтказилган дастлабки терговолди текширув ҳаракатлари натижасида "талбиркорлар" ишни январь ойидан бошлаганликлари, ўтган вақт мобайнида топган 850 минг сўм миқдоридagi фойдани ўзаро бўлишича олганликларини айтиб, албатта рўйхатдан ўтиб, фаолият юритишга қарор қилишганлигини маълум қилишган.

Шундан сўн улар билан профилактик тушунтириш ишлари олиб борилди ва жорий йилнинг февраль ойида иккала талбиркор ўзаро келишган ҳолда "Shukurov Dilsod biznes" ХК ташкил этиб, давлат рўйхатидан ҳам ўтишди. Улар, шунингдек, банкда ҳисоб рақами очиб, янги иш ўрнига эга бўлишгани, энди қонуний тарзда талбиркорлик билан шугулланишга қарор қилганликларини айтиб, олиб қўйилган ускуна ва товарларни қайтариб беришни сўрашган.

Д.Шуқуров ва Қ.Валитовлар тақдим этган тегишли тарзда давлат рўйхатидан ўтганликларини тасдиқловчи ҳужжатларини ҳамда улар томонидан амалга ошириладиган ишлар жорий йилдаги Давлат дастурига асосан обод турмуш тарзини ташкил этишда иқтисодий негиз сифатида муҳимлигини инobatга олиб, олиб қўйилган ашёвий далилларни эгаларига қайтариш ва жиноят иши кўзгатишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб шунини айтиш лозимки, талбиркор қонун доирасида иш юритса, унинг фаолияти доимий равишда давлат томонидан қўлаб-қувватланади. Буни талбиркорлик билан шугулланаман, деганлар доимо ёдда тутишлари керак.

Мувофиқлаштирувчи Кенгаш йиғилиши

Самарқанд шаҳрида вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар мувофиқлаштирувчи Кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда вилоят прокуратураси органларининг прокурор-тергов ходимлари, ички ишлар бошқармаси, шаҳар ва туман ички ишлар бўлимлари терговчилари, СВОЖДЛҚК департаментининг вилоят бошқармаси ҳамда унинг шаҳар ва туман бўлимлари суриштирувчилари иштирок этишди.

Кенгаш йиғилишида вилоятда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашиш борасида амалга оширилган ишлар аҳоли, тергов сифати ва самарадорлигини ошириш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, жиноятчиликка қарши курашни тўғри ташкил этиш борасида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар олдида турган вазифалар муҳома қилинди.

Талбирда вилоятда қонунийликни мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашни кучайтиришга қаратилган муайян ишлар амалга оширилганлиги билан бирга жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олиш бо-

расидаги фаолият етарли самара бермаганлиги сабабли жиноятларнинг айрим турлари ошганлиги, жиноят ишлари тергови сифат ва самарадорлик кўрсаткичлари пасайганлиги танқид остига олинди.

Шунингдек, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан кенг жамоатчилик ҳамкорлигини таъминлаш, жойлардаги давлат бошқаруви идоралари ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорликни кучайтириш, тергов ва суриштирувчи сифатли ва холис жиноят-процессуал қонунчилик нормалари асосида ўтказилган, давлат манфаатларига жиддий эътибор билан боғлиқ ноқонуний иқтисодий фаолиятни фош этиш, солиқ ва валюта соҳасидаги қонунбузилишларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш бўйича қўйилган вазифаларни самарали ташкил этишга эътибор қаратилди.

Талбир давомида ўсмирлар орасида жиноятларнинг олдини олиш мақсадида умумтаълим мактаблари, коллеж ва лицей ўқувчилари-

Рустам ИСЛОМОВ,

Самарқанд вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси

нинг таълим-тарбиясини такомиллаштириш, уларнинг бўш вақтларини мазмунан тўлдириш борасида аниқ тавсиялар берилди.

Бундан ташқари, фуқароларнинг одам савдоси қурбонига айланган қўлларнинг олдини олиш, бу ўринда аҳоли бандлигини таъминлаш, айниқса, академик лицей ва касб-хунар коллежи битирувчиларини ишга жойлаштириш, талбиркорлик субъектларини ҳимоя қилиш ва янги иш ўринларини яратиш масалалари ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Муҳома қилинган масалалар юзасидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва маъсул идоралар раҳбарларининг ахборотлари тингланди.

Йиғилиш якунида йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш ва соҳада фаолият самарадорлигини оширишга қаратилган қарорлар қабул қилинди.

Сунъий тўсиқлар бартараф этилмоқда

Мамлакатимизда талбиркорликни янада ривожлантириш, талбиркорларнинг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш масаласига жиддий эътибор бериб келинмоқда. Талбиркорлик субъектларига қўлай шарт-шароит яратиш, уларга яқиндан кўмаклашиш ва ҳуқуқий эркинлигини таъминлаш мақсадида тегишли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, СВОЖДЛҚК департаментининг Жиззах вилоят бошқармаси томонидан ҳам 2012 йилда қонунчилик тарғиботи ишларини кучайтириш, талбиркорлар фаолиятига ноқонуний аралашувларнинг олдини олиш, турли тўсиқ, суистеъмолчиликлар ва коррупция ҳолатларига барҳам бериш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилди. Хусусан, бошқарма ва худудий бўлимлар томонидан талбиркорликни қўлаб-қувватлаш, қабул қилинаётган янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни бевосита талбиркорлар ўртасида тарғиб қилиш йўли билан уларнинг ҳуқуқий бўлимларини ошириш борасида 1311 та талбирлар ўтказилди. Шунингдек, 50 нафар талбиркорга амалий ёрдам кўрсатилиши натижасида, улар томонидан 103 та янги иш ўринлари яратилиб, 762 млн. сўмлик махсулотлар ишлаб чиқарилишига эришилди.

Бундан ташқари, талбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини поймол этаётган, уларнинг қонуний фаолият кўрсатишига тўсиқ бўлаётган суистеъмолчиликлар, тамағирликларни фош этишга алоҳида эътибор қаратилди. Жумладан, талбиркорлик субъектларининг манфаатларини ҳимоя қилиш борасида ўтказилган талбирлар натижасида 14 та жиноят иши кўзгатилиб, талбиркорликни ташкил этиш,

Одилжон МАҲМУДХОНОВ,

СВОЖДЛҚК департаментининг

Жиззах вилоят бошқармаси бўлим бошлиғи

фаолиятини юритиш, муайян фаолият турлари бўйича лицензия ҳамда рўхсатномалар бериш жараёнидаги порахўрлик ва тамағирлик ҳолатларига йўл қўйган мансабдор шахслар ва ходимларга нисбатан 8 та жиноят иши кўзгатилиб, Хусусан, Жиззах вилояти "Ўзгазлойиҳа" МЧЖ муҳандиси Н.Самадов ва "Зафарободтумангаз" филиали бош муҳандиси К.Носировлар жиноий тил бириктириб, фуқаро А.Раҳимбердиевдан Зафаробод туманидаги "Адолатли куч" хусусий фирмасига қарашли умумий овқатланиш шохобчасининг газ лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаб бериш эвазига 400 минг сўмни товланмачилик йўли билан талаб қилишган.

Жиззах вилояти қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармасининг чорвачилик, паррандачилик ва балиқчиликни ривожлантириш бўлими бошлиғи Ж.Эгамбердиев эса Жиззах туманидаги "Отабек Зоҳид" МЧЖ таъсисчиси С.Саидовдан балиқ етиштириш учун сув ҳавчасини ижарага бериш ва ҳужжатларини танлов комиссиясига тақдим қилиш эвазига 1000 АҚШ долларини олган вақтда ушланган.

Ушбу ҳолатлар юзасидан айбдорларга қилмишларига яраша суд ҳўми билан тегишли жазо тайинланди.

Банкка эмас, ҳамёнга ...

Республикамизда бозор иқтисодиётининг асоси бўлган хусусий мулк устуворлигини мустаҳкамлайдиган барқарор қонунчилик базаси шакллантирилиб, мамлакат иқтисодиётини юксалтириш, янги иш ўринлари яратиш ва аҳоли саромалини оширишнинг муҳим омили бўлган кичик бизнес ва хусусий талбиркорликни жалал ривожлантириш бўйича қўлай ишбилармонлик муҳити ҳамда ишончли ҳуқуқий кафолатлар яратилди.

Кичик бизнес ва хусусий талбиркорликнинг изчил ривожланиш боришини таъминлаш орқали мамлакатимизда жамиятимизнинг ижтимоий-сиёсий таянчи ва пойдевори бўлган ўрта синфнинг шаклланишига ва унинг тобора мустаҳкам бўлиб боришига эришилаётди. Шу боис кичик бизнес ва хусусий талбиркорлик бугунги кунда жамиятимиздаги ижтимоий ва сиёсий барқарорликнинг кафолати ва таянчига, юртимизни тараққиёт йўлидан фаол ҳаракатлантирадиган қуяга айланиб бор-

моқда. Лекин солиқ тўловчилар билан бир қаторда солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида тўлашдан бўйин товлайдиган, ноқонуний йўллар билан бойлик орттиришга уринаётганларнинг берорлиги афсусланарлидир. Хусусан, Тошкент шаҳри Учтепа туман Давлат солиқ инспекциясидан яқка тартибдаги талбиркор сифатида рўйхатдан ўтган Шароф Илҳомов (исм-фамилиялар ўзгартirilган) савдодан тушган 22 млн. сўм миқдоридagi нақд пул маблағларини белгиланган тартибда банкка топширмаган.

Шавкат УСМОНОВ,

СВОЖДЛҚК департаментининг

Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим бошлиғи ўринбосари

2011 йил 14 декабрдан 2012 йил 10 май кунига қадар Ш.И.Илҳомов томонидан 2 млрд. 196 млн. сўмлик махсулотлар импорт қилинган бўлиб, улар соҳада тушган 476 млн. сўм хизмат кўрсатувчи банкка инкассация қилинган бўлса, қолган 1 млрд. 719 млн. сўмлик махсулотлар нақд пулга сотилиб, шахсий ҳамёндан жой олган. Талбиркор бундай ноқонуний ҳаракатлари билан муайян ҳуқуқ берадиган ва расмий ҳужжат ҳисобланган боғжона юк декларацияларидаги пластик карта бўйича маблағ айланмаси ҳисоботини қалбакилаштириган. Суд томонидан қонунбузарга тегишли жазо тайинланди.

Бола манраатлари ҳимояси йўлида

/Давоми.
Бошланғичи 1-бетад/

Мазкур режавий тадбир якуни бўйича 204 та қонунга зид ва асоссиз ҳуқуқий ҳужжатлар қонунга мувофиқлаштирилиб, аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш хусусида 64 та тақдимнома киритилди, 2 166 нафар шахснинг интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилиши таъминланди. Судларга 6 та даъво аризаси киритилиб, жиддий қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 46 та жиноят иши кўзга тутилди.

Етим ҳамда ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан белгиланган тартибда турар жой билан таъминлашга оид қонун ҳужжатларининг ижроси ўрганилиб, натижасига кўра ҳисобга олинмаган 140 нафар турар жойга муҳтож етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар аниқланиб, уларнинг белгиланган тартибда ҳокимликларда ҳисобга қўйилиши таъминланди. Урганиш якуни бўйича 99 та қонунга зид ва асоссиз ҳуқуқий ҳужжатлар қонунга мувофиқлаштирилиб, аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш хусусида 149 та тақдимнома киритилди. 31 нафар мансабдор шахс расман огоҳлантирилди, 48 нафар масъул шахснинг интизомий жавобгарликка тортилиши таъминланди.

Комиссияларда иш юритиш ва ҳужжатлар билан ишлаш тартибини такомиллаштириш мақсадида "Вояга етмаганлар ишлари бўйича қарорларни ижро этиш тартиби ҳам белгиланди.

Хизмат вазибаларини намунали бажараётган комиссия масъул котибларини рағбатлантириш борасида 2012 йилнинг 27 февраль куни "Йилнинг энг яхши масъул котиби" танловининг якуний босқичи ўтказилди. Якун бўйича Наманган ва Булунгур туманлари, Зарафшон шаҳар ҳокимликлари ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия

масъул котиблари танлов ғолиблари деб топилди. Масъул котибларнинг ҳуқуқий билмаларини ошириш, уларга амалий-услубий ёрдам кўрсатиш мақсадида Бош прокуратуранинг Олий ўқув курсларида ўтган йилнинг июнь ойида 45 нафар масъул котиб иштирокида ўқув машғулотлари ўтказилди.

Бундан ташқари, вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия, Бош прокуратуранинг Олий ўқув курслари ва ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси билан ҳамкорликда "Вояга етмаганларни жинсий жавобгарликка тортиш хусусидаги: миллий тажриба ва жаҳон стандартлари" мавзусида илмий-амалий конференция ташкил этилди. Унда халқ таълими, ички ишлар, соғлиқни сақлаш, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, олий ва ўрта-махсус таълим вазирилари, шунингдек, бошқа давлат ва нодавлат ташкилотларининг вакиллари, вояга етмаганлар ишлари бўйича ҳудудий комиссияларнинг масъул котиблари, ҳуқуқшунос олимлар ва жамоатчилик вакиллари иштирок этишди.

Бугунги кунда ўта долзарб ҳисобланган умумтаълим мактабларининг 9-синф битирувчиларини таълимнинг кейинги босқичига жалб қилиш, академик лицей ва касб-хунар коллежларидаги таълим йўналишини танлашга кўмаклашиш ҳамда қизларни эрта турмушга бериш ҳолатларининг олдини олиш мақсадида вилоятнинг чекка қишлоқларидаги 500 дан зиёд мактаб ўқувчилари учун "Юртим сенга жоним фидо" шиори остида Андижон шаҳридаги

битирувчиларни ишга жойлаштириш устидан назоратни таъминлаш мақсадида 2012 йил 26 майда Бош прокурорнинг фармойиши чиқарилиб, ҳудудий комиссиялар ва прокурорларга ҳамда комиссия аъзолари бўлган мутасадди идоралар раҳбарларига топшириқ юборилди.

Бу борада кундалик назорат ўрнатилган бўлиб, аниқланган қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 11 миңдан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилиб, 10 679 та тарғибот тадбирлари ўтказилди. Қўрилган чоралар натижасига кўра, 5 621 нафар ўқувчи таълимга қайтарилди, 371 та ҳолатда эрта турмуш қуришининг олди олинди.

Бандлик марказлари билан ҳамкорликда касб-хунар коллежлари битирувчилари учун 1 166 та меҳнат ярмаркалари ўтказилиб, уларда иштирок этган 211 500 нафар битирувчининг 88 717 нафарига ишга жойлаштириш учун йўлланмалар берилди.

Ушбу йўналишда ҳудудий комиссиялар томонидан ҳам эътиборга лойиқ иморат амалга оширилди. Хусусан, Андижон вилоятида битирувчиларни таълимнинг кейинги босқичига тўлиқ жалб қилиш, уларга академик лицей ва касб-хунар коллежларида таълим йўналишини танлашга кўмаклашиш ҳамда қизларни эрта турмушга бериш ҳолатларининг олдини олиш мақсадида вилоятнинг чекка қишлоқларидаги 500 дан зиёд мактаб ўқувчилари учун "Юртим сенга жоним фидо" шиори остида Андижон шаҳридаги

эътиборга сазовор жойларга, шу жумладан, "Болалар шаҳарчаси", янги барпо этилаётган "Водий фаол ёшлари" оромгоҳи ва "Адабиёт ва санъат" ҳамда "Бобур" музейларига саёҳатлар уюштирилди. Шунингдек, саёҳат иштирокчилари Андижон шаҳридаги Нодирабегим номли маданият ва истироҳат боғига таклиф қилиниб, улар учун тасвирий санъат, шеърят ва спорт турлари бўйича кўриктанловлар ташкил қилинди.

Тадбирга уйда яққа тартибда ўқитилаётган ногирон ўқувчилар ҳам таклиф қилиниб, улар ўртасида "Мен юртимни тасвирлайман" мавзусида расмлар танлови ўтказилди ва ғолибларга эсдалик совғалари топширилиб, концерт дастури намойиш этилди.

Самарқанд вилоятида касб-хунар коллежлари битирувчиларини ишга жойлаштириш, кичик бизнес ва тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб қилиш бўйича мутасадди идоралар билан ҳамкорликда ташкил этилган тадбирда касб-хунар битирувчилари ўртасида "Энг яхши мутахассис" ҳамда "Энг яхши бизнес лойиҳа" тақдирномалари ўтказилди.

Бухоро вилоятида эса "Оилани мустаҳкамлаш" жамоатчилик Кенгашлари ташкил этилиб, ёш оилаларга уй-жой ва маиший шароитларини яхшилаш учун кредитлар ажратилиши, нотинч оилаларда соғлом турмуш тарзини шакллантириш ҳамда бундай оилаларда тарбияланаётган фарзандларни ўқишга, ишга ва турли тўғарақларга жалб қилиш, никоҳнинг бекор қилиниши ҳолатларини камайтириш, никоҳлари бекор қилинган ёш оилаларни яраштириш, ишсиз фуқароларнинг бандлигини таъминлаш чоралари кўриб берилди.

Шу каби тадбирлар бошқа ҳудудий комиссияларда ҳам мунтазам тарзда амалга ошириб борилаётган.

Шунингдек, ҳудудий комиссиялар томонидан 8 833 нафар қаровсиз ва назоратсиз қолган ҳамда давлат ва жамоат ёрдамига муҳтож бўлган 93 миң нафардан ортиқ бола аниқланиб, ижтимоий ҳимояга олинди. 11 610 нафар ҳуқуқбузарларга нисбатан маъмурий ишлар кўрилди.

Фатхулла БАҲРОМОВ,
Бош прокуратура
бўлим катта прокурори

Вояга етмаганларни тунги вақтларда ота-онасининг бири ёки улар ўрнини босувчи шахсларнинг қузатувсиз кўнгил очиб жойларида бўлиши ҳолатларини аниқлаш юзасидан ўтказилган 12 180 та тадбирларда 548 нафар вояга етмаганлар аниқланиб, 208 нафар кўнгил очиб жойларининг раҳбарлари МЖТКнинг 188²-моддаси билан маъмурий жавобгарликка тортилди.

Болаларини тарбиялаш борасидаги вазибаларини бажаришдан бўйин товлаганлиги учун 313 нафар ота-она бу ҳуққдан маҳрум этилди. 9 629 нафар ота-онага нисбатан маъмурий чоралар кўрилди. Улардан 162 нафари алкоғолизм ёки гиёҳвандликка мубтало бўлгани аниқланиб, болага салбий таъсир кўрсатганлиги учун муомала лаёқати чекланди.

Вояга етмаганларни гайри-ижтимоий фаолиятга жалб қилганликлари ҳамда уларни тарбиялаш ва моддий таъминлаш борасидаги мажбуриятларини бажармаганликлари учун 3 363 нафар шахс жинсий жавобгарликка тортилди.

Прокуратура органлари томонидан ушбу йўналишда ўтказилган текширишларда аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш юзасидан 34 миңдан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. 31 миңдан зиёд шахс интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилиб, жиддий қонунбузилиши ҳолатлари бўйича 842 та жиноят ишлари кўзга тутилди.

Болаларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоясини таъминлаш борасида қўрилган чоралар натижасида ўтган йилда вояга етмаганларнинг жиноятчилиги 4,7 фоизга, жиноятда иштирок этган вояга етмаганларнинг сони эса 4,6 фоизга камайдди.

Комиссиялар томонидан болаларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш, уларни ҳар томонлама барқамол қилиб тарбиялаш ва бунга мутасадди бўлган давлат идоралари ва жамоат ташкилотларининг масъулиятини янада оширишга қаратилган тадбирлар давом эттирилмоқда.

Иқтисодиётнинг етакчи тармоғи

Бугун юртимиз иқтисодиёти ривожига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг қўшаётган ҳиссаси ниҳоятда катта. Хусусан, улар аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтириш, фуқароларимизнинг бандлигини таъминлаш, ички бозорни рақобатбардош маҳсулотлар билан тўлаиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

2013 йил 1 январь ҳолатига кўра Навоий вилоятида рўйхатга олинган жами кичик бизнес субъектларининг сони 6776 тагача ташкил қилди. Утган йили ялпи ҳудудий маҳсулотнинг 36,9 фоизи кичик бизнес субъектлари томонидан, шундан 18 фоизи кичик корхоналар ва микрофирмалар, 9 фоизи хусусий тадбиркорлар, 9,9 фоизи деҳқон хўжаликлари томонидан ишлаб чиқарилди. Кичик бизнес субъектлари томонидан sanoat маҳсулотини ишлаб чиқариш 122,5 фоизга, қишлоқ хўжалик маҳсулотини ишлаб чиқариш 106,4 фоизга ўсди. Бундай натижалар вилоятда тадбиркорлик тобора ривожланиб бораётганлигидан далолат беради.

Ҳуфёна иқтисодиётга қарши курашиш борасидаги бир қатор тадбирлар доирасида қонуний асосда ишлаб чиқариш билан шуғулланаётган фуқарола-

римизни рағбатлантириб, аксинча яширин, ноқонуний равишда ишлаб чиқариш билан шуғулланаётганлар фаолиятига барҳам бериш, ҳуқуқий таъсир чораларини кўрсатиш билан чекланиб қолмай, уларни солиқ тўловчи сифатида рўйхатдан ўтказиш, фаолиятига қонуний тус бериш, стандарт талабларига мос, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришини йўлга қўйишга алоҳида аҳамият берилди. Натижада муқаддам ноқонуний фаолият юритган, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўймоқчи бўлган хўжалик юритувчи субъектлардан 94 тасига амалий ёрдам кўрсатилиб, 154 та янги иш ўринлари яратилишига эришилди. Жумладан, Навоий шаҳрида фаолият олиб борувчи "Panda Print" МЧЖ босмахонаси раҳбари Х.Равинов фаолиятини кенгайтириш мақсадида ОАТБ "Микрокредит банк" вилоят фи-

лиалидан кредит олишда амалий ёрдам бериши сўраб бошқармамизга мурожаат қилди. Унинг мурожаати кўриб чиқилиб, жамиятга ОАТБ "Микрокредит банк" вилоят филиали томонидан 31400,0 миң сўм миқдорига кредит маблағи ажратилиши, шу билан биргаликда, 4 та янги иш ўринлари яратилиши таъминланди.

Бундан ташқари, Хатирчи туманидан "Намуна Савдо Сифат" масъулияти чекланган жамияти раҳбари И.Эсановнинг яхши ниятлари ҳам амалга ошди. У макорон маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва чакана савдо фаолияти билан шуғулланиш учун жамиятга хизмат кўрсатишчи "Агробанк" ОАТБ Янгиробод филиалидан кредит маблағи олиб, ишлаб чиқариш ва савдо фаолиятини кенгайтириш орқали янги иш ўринларини ташкил этмоқчи бўлган. Бирок кредит олиш ма-

Олимжон КАМИЛОВ,
СВОЖДЛКК департаментининг
Навоий вилоят бошқармаси
матбуот гуруҳи катта инспектори

саласида муаммога дуч келгач, амалий ёрдам сўраб бизга мурожаат қилди. Бу масала ҳал этилиб, унга 155 млн. сўм миқдорига кредит маблағи ажратилди ва 8 та қўшимча иш ўринлари яратилди.

Тадбиркорларнинг қонуний фаолият кўрсатишига тўсқин бўлаётган суниестемолчиликлар, тамағирликларни фош этишга алоҳида эътибор қаратилиб, бунинг натижасида 20 та жиноят иши кўзга тутилди. Хусусан, вилоят прокуратураси ва МХК вилоят бошқармаси ходимлари билан ҳамкорликда "Муқаддас Амра" хусусий корхонаси иш юритувчиси Н.Хайруллаевнинг (исм-шарифлар ўзгартирилган) аризаси юзасидан ўтказилган тадбирда "Навоё-газтаъминот" унитар корхонаси "Навоё-шаҳарга" филиали бош муҳандиси вазибаларини бажарувчи Қ.Собиров ундан хусусий корхонага тегишли гишт ишлаб чиқариш цехини газ тармоғига улаб бериш эвазига тамағирлик йўли билан, ўз хизмат хонасида 500 миң сўм пулни олган вақтда ушланиб, жазо муқаррарлиги таъминланди.

Айни вақтда тадбиркорлик субъектларига яратилаётган имконият ҳамда имтиёзлар ҳамда улардан фойдаланиш ҳақида кенг аҳоли қатламлари орасида тушунтириш ишлари янада кучайтирилмоқда.

Юртимиз равнақи, иқтисодий ўсишни таъминлаш, янги иш ўринлари яратиш, баналик масаласини ҳал этиш, айниқса, аҳолининг турмуш даражасини оширишга тадбиркорларнинг ўрни бекиёсмигни яхши биламиз. Шу боис ушбу соҳани ривожлантириш, рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлашга ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилмоқда. Натига ҳам шунга яраша бўлаяпти. Бугун ўзларига яратилган имконият ва имтиёзлардан самарали фойдаланаётган ишбилармонлар эришаётган ютуқлар мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳиятини намоян этишда асосий омили бўлаётганига барчамиз гувоҳимиз.

Ноқонуний иш — келтирар ташвиш

Сайёд ЖУМАОБОВ,

Чилонзор туман прокурорининг катта ёрдамчиси

Шу билан бирга, ўзининг бизнесини йўлга қўйиш иштиёқида бўлиб, ҳуқуқий ёки моддий ёрдам сўраб муражаат қилган фуқароларга турли масалаларда имкон даражасида кўмак берилмоқда. Бироқ, гоҳида, бу борада қабул қилинган тегишли қонун-қоидаларни билмасдан ёки билса ҳам четлаб ўтишни маъқул кўриб фаолият юритаётган қўштинроқ остидаги тадбиркорлар ҳам учраб турибди.

Ноқонуний равишда тадбиркорлик билан шуғулланаётган шахсларни аниқлаш ва бундай фаолиятга чек қўйиш мақсадида ўтказилган тезкор тадбирда ана шундай бир неча ҳолат аниқланди. Жумладан, Чилонзор туманидаги хонадонлардан бирида давлат рўйхатидан ўтмасдан яширин тикув цехи очиб, иш юриётган фуқаролар С.Раҳманова ҳамда М.Меҳмонқулловнинг фаолияти фош этилиб, ушбу ҳолат юзасидан тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилди. Шунингдек, уларга тегишли бўлган тикув машинаси, аёллар кўйлаклари ҳамда бошқа жами 1 млн. 252 минг сўмлик материаллар ашёвий далил сифатида олиб кўйилди.

Тўпланган ҳужжатлар юзасидан ўтказилган дастлабки терговолди текширув ҳаракатлари натижасида юқорида номлари зикр этилган "тадбиркор"лар иш бошлаганликларига ҳали бир ой ҳам бўлмагани, "оёққа туриб олганликлари"дан кейин тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтмоқчи бўлганликларини айтиб, қилмишларидан пушаймонликларини билдиришган.

Улар билан тегишли профилактик тушунтириш ишлари олиб борилиши натижасида С.Раҳманова ва М.Меҳмонқулловлар жорий йилнинг февраль ойида танишлари Г.Сапаева таъсисчилигида "Zufar baraka biznes" хусусий корхонасини ташкил этиб, давлат рўйхатидан ўтишгани, шу билан бирга, ўзлари шу корхонага даъвол қилувчи ва тикувчи сифатида ишга киришганини, қолаверса, қўшимча яна 3 та иш ўринлари яратилганини билдиришган ҳамда қонуний фаолиятларини амалга ошириш учун олиб кўйилган товар-моддий бойликларни қайтариб беришни сўрашган.

Илтимос инobatта олиниб, ашёвий далилларни қонуний эгаларига қайтариб бериш ва жиноят иши кўзгайтишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Худди шунга ўхшаш ҳолатга тумандаги "Проектная" кўчасида жойлашган уйлардан бирида ҳам гувоҳ бўлинди. Маълум бўлишича, фуқаролар Д.Шуқуров ва Қ.Валитовлар яширин равишда курилишда ишлатиладиган "шпатлёвка" ишлаб чиқарадиган цех очиб, ноқонуний "тадбиркорлик" билан шуғулланишаётган экан. Ушбу ҳолат юзасидан ҳам тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилиб, махсулот қорши ускунаси ҳамда бошқа шу каби жиҳозлар ашёвий далил сифатида олиб кўйилди.

Мутахассислар томонидан олиб кўйилган ушбу товар-моддий бойликлар 828 минг сўмга баҳоланган. Шунингдек, тўпланган ҳужжатлар бўйича ўтказилган дастлабки терговолди текширув ҳаракатлари натижасида "тадбиркорлар" ишни январь ойидан бошлаганликлари, ўтган вақт мобайнида топган 850 минг сўм миқдоридagi фойдани ўзаро бўлишда олганликларини айтиб, албатта рўйхатдан ўтиб, фаолият юритишга қарор қилишганини маълум қилишган.

Шундан сўн улар билан профилактик тушунтириш ишлари олиб борилиб ва жорий йилнинг февраль ойида иккала тадбиркор ўзаро келишган ҳолда "Shukurov Dilsod biznes" ХК ташкил этиб, давлат рўйхатидан ҳам ўтишди. Улар, шунингдек, банкда ҳисоб рақами очиб, янги иш ўрнига эга бўлишгани, энди қонун тарзда тадбиркорлик билан шуғулланишга қарор қилганликларини айтиб, олиб кўйилган ускуна ва товарларни қайтариб беришни сўрашган.

Д.Шуқуров ва Қ.Валитовлар тақдим этган тегишли тарзда давлат рўйхатидан ўтганликларини тасдиқловчи ҳужжатларни ҳамда улар томонидан амалга оширилдиган ишлар жорий йилдаги Давлат дастурига асосан обод турмуш тарзини ташкил этишда иқтисодий негиз сифатида муҳимлигини инobatга олиб, олиб кўйилган ашёвий далилларни эгаларига қайтариш ва жиноят иши кўзгайтишни рад этиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб шунини айтиш лозимки, тадбиркор қонун доирасида иш юритса, унинг фаолияти доимий равишда давлат томонидан қўллаб-қувватланади. Буни тадбиркорлик билан шуғулланаман, деганлар доимо ёдда туттилар керак.

Мувофиқлаштирувчи Кенгаш йиғилиши

Самарқанд шаҳрида вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар мувофиқлаштирувчи Кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда вилоят прокуратураси органларининг прокурор-тергов ходимлари, ички ишлар бошқармаси, шаҳар ва туман ички ишлар бўлимлари терговчилари, СВОЖДЛҚК департаментининг вилоят бошқармаси ҳамда унинг шаҳар ва туман бўлимлари суриштирувчилари иштирок этишди.

Кенгаш йиғилишида вилоятда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашиш борасида амалга оширилган ишлар аҳоли, тергов сифати ва самарадорлигини ошириш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, жиноятчиликка қарши курашни тўғри ташкил этиш борасида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар олдида турган вазифалар муҳожама қилинди.

Тадбирда вилоятда қонунийликни мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашни кучайтиришга қаратилган муайян ишлар амалга оширилганлиги билан бирга жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олиш бо-

расидаги фаолият етарли самара бермаганлиги сабабли жиноятларнинг айрим турлари ошганлиги, жиноят ишлари тергов сифати ва самарадорлик кўрсаткичлари пасайганлиги танқид остига олинди.

Шунингдек, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан кенг жамоатчилик ҳамкорлигини таъминлаш, жойлардаги давлат бошқаруви идоралари ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорликни кучайтириш, тергов ва суриштирувни сифатли ва холисона жиноят-процессуал қонунчилик нормалари асосида ўтказиш, давлат манфаатларига жиддий эътибор билан боғлиқ ноқонуний иқтисодий фаолиятни фош этиш, солиқ ва валюта соҳасидаги қонунбузилишларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш бўйича қўйилган вазифаларни самарали ташкил этишга эътибор қаратилди.

Тадбир давомида ўсмирлар орасида жиноятларнинг олдини олиш мақсадида умумтаълим мактаблари, коллеж ва лицей ўқувчилари-

Рустам ИСЛОМОВ,

Самарқанд вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси

нинг таълим-тарбиясини такомиллаштириш, уларнинг бўш вақтларини мазмунон тўлдириб боради аниқ тавсиялар берилди.

Бундан ташқари, фуқароларнинг одам савдоси қурбонига айланган қўшнинг олдини олиш, бўлиб ўтиш аҳоли бандлигини таъминлаш, айниқса, академик лицей ва касб-ҳунар коллежи битирувчиларини ишга жойлаштириш, тадбиркорлик субъектларини ҳимоя қилиш ва янги иш ўринларини яратиш масалалари ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Муҳожама қилинган масалалар юзасидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва маъсۇл идоралар раҳбарларининг ахборотлари тингланди.

Йиғилиш якунида йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш ва соҳада фаолият самарадорлигини оширишга қаратилган қарорлар қабул қилинди.

Сунъий тўсиқлар бартараф этилмоқда

Мамлакатимизда тадбиркорликни янада ривожлантириш, тадбиркорларнинг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш масаласига жиддий эътибор бериб келинмоқда. Тадбиркорлик субъектларига қўлай шарт-шароит яратиш, уларга яқиндан кўмаклашиш ва ҳуқуқий эркинлигини таъминлаш мақсадида тегишли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, СВОЖДЛҚК департаментининг Жиззах вилоят бошқармаси томонидан ҳам 2012 йилда қонунчилик тағриботи ишларини кучайтириш, тадбиркорлар фаолиятига ноқонуний аралашувларнинг олдини олиш, турли тўсиқ, суистеъмолчиликлар ва коррупция ҳолатларига барҳам бериш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилди. Хусусан, бошқарма ва худудий бўлимлар томонидан тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, қабул қилинаётган янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни бевосита тадбиркорлар ўртасида тарғиб қилиш йўли билан уларнинг ҳуқуқий бўлимларини ошириш борасида 1311 та тадбирлар ўтказилди. Шунингдек, 50 нафар тадбиркорга амалий ёрдам кўрсатилиши натижасида, улар томонидан 103 та янги иш ўринлари яратилиб, 762 млн. сўмлик махсулотлар ишлаб чиқарилишига эришилди.

Бундан ташқари, тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини поймол этаяётган, уларнинг қонуний фаолият кўрсатишига тўсиқ бўлаётган суистеъмолчиликлар, тамағирликларни фош этишга алоҳида эътибор қаратилди. Жумладан, тадбиркорлик субъектларининг манфаатларини ҳимоя қилиш борасида ўтказилган тадбирлар натижасида 14 та жиноят иши кўзгайтилиб, тадбиркорликни ташкил этиш,

Одилжон МАҲМУДХОНОВ,

СВОЖДЛҚК департаментининг Жиззах вилоят бошқармаси бўлим бошлиғи

фаолиятини юритиш, муайян фаолият турлари бўйича лицензия ҳамда рўхсатномалар бериш жараёнидаги порахўрлик ва тамағирлик ҳолатларига йўл қўйган мансабдор шахслар ва ходимларга нисбатан 8 та жиноят иши кўзгайтилди. Хусусан, Жиззах вилояти "Ўзгазбойиҳа" МЧЖ муҳандиси Н.Самъодов ва "Зафарободтумангаз" филиали бош муҳандиси К.Носировлар жиноий тил бириктириб, фуқаро А.Раҳимбердиевадан Зафаробод туманидаги "Адолатли куч" хусусий фирмасига қарашли умумий овқатланиш шохобчасининг газ лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаб бериш эвазига 400 минг сўмни товланмачилик йўли билан талаб қилишган.

Жиззах вилоятида қиллоқ ва сув ҳўжалми бошқармасининг чорвачилик, паррандачилик ва балиқчиликни ривожлантириш бўлими бошлиғи Ж.Эгамбердиев эса Жиззах туманидаги "Отабек-Зоҳид" МЧЖ таъсисчиси С.Саидовдан балиқ етиштириш учун сув ҳавзасини ижарга бериш ва ҳужжатларини танлов комиссиясига тақдим қилиш эвазига 1000 АҚШ долларини олган вақтда ушланган.

Ушбу ҳолатлар юзасидан айбдорларга қилмишларига яраша суд ҳўми билан тегишли жазо тайинланди.

Банкка эмас, ҳамёнга ...

Республикамизда бозор иқтисодиётининг асоси бўлган хусусий мулк устуворлигини мустаҳкамлаётган барқарор қонунчилик базаси шакллантирилиб, мамлакат иқтисодиётини юксалтириш, янги иш ўринлари яратиш ва аҳоли саромалини оширишнинг муҳим омили бўлган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадвал ривожлантириш бўйича қўлай ишбилармонлик муҳити ҳамда ишончлик ҳуқуқий кафолатлар яратилди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг изчил ривожланиш боришини таъминлаш орқали мамлакатимизда жамиятимизнинг ижтимоий-сиёсий таянчи ва пойдевори бўлган ўрта синфнинг шаклланишига ва унинг тобора мустахам бўлиб боришига эришилаётди. Шу боис кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик бугунги кунда жамиятимиздаги ижтимоий ва сиёсий барқарорликнинг кафолати ва таянчига, юртимизни тараққиёт йўлидан фаол ҳаракатлантирадиган кучга айлиниб бор-

моқда. Лекин солиқ тўловчилар билан бир қаторда солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида тўлашдан бўйин товлайдиган, ноқонуний йўллар билан бойлик орттиришга уринаётганларнинг борлиги афсусланарлиқдир. Хусусан, Тошкент шаҳри Учтепа туман Давлат солиқ инспекциясидан яқна тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтган Шароф Илҳомов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) сўм сикдоридан тушган 22 млн. сўм қоридидаги нақд пул маблағларини белгиланган тартибда банкка топширмаган.

Шавкат УСМОНОВ,

СВОЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим бошлиғи ўринбосари

2011 йил 14 декабрдан 2012 йил 10 май кунига қадар Ш.И.лҳомов томонидан 2 млрд. 196 млн. сўмлик махсулотлар импорт қилинган бўлиб, улар соҳада тушган 476 млн. сўм хизмат кўрсатувчи банкка инкассация қилинган бўлса, қолган 1 млрд. 719 млн. сўмлик махсулотлар нақд пулга сотилиб, шахсий ҳамёндан жой олган. Тадбиркор бундай ноқонуний ҳаракатлари билан муайян ҳуқуқ берадиган ва расмий ҳужжат ҳисобланган бохона юк декларацияларидаги пластик карта бўйича маблағ айланмаси ҳисоботини қалбақлаштирган. Суд томонидан қонунбузарга тегишли жазо тайинланди.

Бола манфаатлари ҳимояси йўлида

/Давоми.
Бошланғичи 1-бетад/

Мазкур режавий тадбир якуни бўйича 204 та қонунга зид ва асоссиз ҳуқуқий ҳужжатлар қонунга мувофиқлаштирилиб, аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш хусусида 64 та тақдимнома киритилди, 2 166 нафар шахснинг интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилиши таъминланди. Судларга 6 та даъво аризаси киритилиб, жиддий қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 46 та жиноят иши кўзгатилди.

Етим ҳамда ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан белгиланган тартибда турар жой билан таъминлашга оид қонун ҳужжатларининг ижроси ўрганилиб, натижасига кўра ҳисобга олинмаган 140 нафар турар жойга муҳтож етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар аниқланиб, уларнинг белгиланган тартибда ҳокимликларга ҳисобга қўйилиши таъминланди. Урганиш якуни бўйича 99 та қонунга зид ва асоссиз ҳуқуқий ҳужжатлар қонунга мувофиқлаштирилиб, аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш хусусида 149 та тақдимнома киритилди. 31 нафар мансабдор шахс расман огоҳлантирилди, 48 нафар масъул шахснинг интизомий жавобгарликка тортилиши таъминланди.

Комиссияларда иш юритиш ва ҳужжатлар билан ишлаш тартибини такомиллаштириш мақсадида "Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссияларда иш юритиш ва ҳужжатлар билан ишлаш тўғрисида" ги Йўриқноманинг янги таҳрири тасдиқланиб, унда республика комиссияси қарорларини ижро этиш тартиби ҳам белгиланди.

Хизмат вазибаларини намунали бажараётган комиссия масъул котибларини рағбатлантириш борасида 2012 йилнинг 27 февраль куни "Йилнинг энг яхши масъул котиби" танловининг якуний босқичи ўтказилди. Якун бўйича Наманган ва Булунгур туманлари, Зарафшон шаҳар ҳокимликлари ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия

масъул котиблари танлов ғолиблари деб топилди. Масъул котибларнинг ҳуқуқий билмаларини ошириш, уларга амалий-услубий ёрдам кўрсатиш мақсадида Бош прокуратуранинг Олий ўқув курсларида ўтган йилнинг июнь ойида 45 нафар масъул котиб иштирокида ўқув машғулотлари ўтказилди.

Бундан ташқари, вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия, Бош прокуратуранинг Олий ўқув курслари ва ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси билан ҳамкорликда "Вояга етмаганларни жинсий жавобгарликка тортиш хусусидаги: миллий тажриба ва жаҳон стандартлари" мавзусида илмий-амалий конференция ташкил этилди. Унда халқ таълими, ички ишлар, соғлиқни сақлаш, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, олий ва ўрта-маҳсус таълим вазирликлари, шунингдек, бошқа давлат ва нодавлат ташкилотларининг вакиллари, вояга етмаганлар ишлари бўйича ҳудудий комиссияларнинг масъул котиблари, ҳуқуқшунос олимлар ва жамоатчилик вакиллари иштирок этишди.

Бугунги кунда ўта долзарб ҳисобланган умумтаълим мактабларининг 9-синф битирувчиларини таълимнинг кейинги босқичига жалб қилиш, академик лицей ва касб-хунар коллежларидаги таълим йўналишини танлашга кўмаклашиш ҳамда қизларни эрта турмушга бериш ҳолатларининг олдини олиш, ўқувчиларнинг давомайти ва фанларни ўзлаштириш даражасини янада ошириш,

битирувчиларни ишга жойлаштириш устидан назоратни таъминлаш мақсадида 2012 йил 26 майда Бош прокурорнинг фармойиши чиқарилиб, ҳудудий комиссиялар ва прокурорларга ҳамда комиссия аъзолари бўлган мутасадди идоралар раҳбарларига топшириқ юборилди.

Бу борада кундалик назорат ўрнатилган бўлиб, аниқланган қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 11 мингдан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилиб, 10 679 та тарғибот тадбирлари ўтказилди. Қўрилган чоралар натижасига кўра, 5 621 нафар ўқувчи таълимга қайтарилди, 371 та ҳолатда эрта турмуш қуришининг олди олинди.

Бандлик марказлари билан ҳамкорликда касб-хунар коллежлари битирувчилари учун 1 166 та меҳнат ярмаркалари ўтказилиб, уларда ишлар қўриқот этган 211 500 нафар битирувчининг 88 717 нафарига ишга жойлаштириш учун йўлланмалар берилди.

Ушбу йўналишда ҳудудий комиссиялар томонидан ҳам эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилди. Хусусан, Андижон вилоятида битирувчиларни таълимнинг кейинги босқичига тўлиқ жалб қилиш, уларга академик лицей ва касб-хунар коллежларида таълим йўналишини танлашга кўмаклашиш ҳамда қизларни эрта турмушга бериш ҳолатларининг олдини олиш мақсадида вилоятнинг чекка қишлоқларидаги 500 дан зиёд мактаб ўқувчилари учун "Юртим сенга жоним фидо" шиори остида Андижон шаҳридаги

эътиборга сазовор жойларга, шу жумладан, "Болалар шахарчаси", янги барпо этилаётган "Водий фаол ёшлари" оромгоҳи ва "Адабиёт ва санъат" ҳамда "Бобур" музейларига саёҳатлар уюштирилди. Шунингдек, саёҳат иштирокчилари Андижон шаҳридаги Нодирабегим номли маданият ва истироҳат боғига таклиф қилиниб, улар учун тасвирий санъат, шеърят ва спорт турлари бўйича кўриқтанловлар ташкил қилинди.

Тадбирга уйда яққа тартибда ўқитилаётган ногирон ўқувчилар ҳам таклиф қилиниб, улар ўртасида "Мен юртимни тасвирлайман" мавзусида расмлар танлови ўтказилди ва ғолибларга эсдалик совғалари топширилиб, концерт дастури намойиш этилди.

Самарқанд вилоятида касб-хунар коллежлари битирувчиларини ишга жойлаштириш, кичик бизнес ва тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб қилиш бўйича мутасадди идоралар билан ҳамкорликда ташкил этилган тадбирда касб-хунар коллежларининг 12 460 нафар битирувчилари ўртасида "Энг яхши мутахассис" ҳамда "Энг яхши бизнес лойиҳа" тақдимотлари ўтказилди.

Бухоро вилоятида эса "Оилани мустаҳкамлаш" жамоатчилик Кенгашилари ташкил этилиб, ёш оилаларга уй-жой ва маиший шароитларини яхшилаш учун кредитлар ажратилиши, нотинч оилаларда соғлом турмуш тарзини шакллантириш ҳамда бундай оилаларда тарбияланаётган фарзандларни ўқишга, ишга ва турли тўғарақларга жалб қилиш, никоҳланган бекор қилиниши ҳолатларини камайтириш, никоҳлари бекор қилинган ёш оилаларни яраштириш, ишсиз фуқароларнинг бандлигини таъминлаш чоралари кўриб берилди.

Шу каби тадбирлар бошқа ҳудудий комиссияларда ҳам мунтазам тарзда амалга ошириб борилаётган.

Шунингдек, ҳудудий комиссиялар томонидан 6 833 нафар қаровсиз ва назоратсиз қолган ҳамда давлат ва жамоат ёрдамига муҳтож бўлган 93 минг нафардан ортиқ бола аниқланиб, ижтимоий ҳимояга олинди. 11 610 нафар ҳуқуқбузарларга нисбатан маъмурий ишлар кўрилди.

Фатхулла БАҲРОМОВ,
Бош прокуратура
бўлим катта прокурори

Вояга етмаганларни тунги вақтларда ота-онанинг бири ёки улар ўрнини босувчи шахсларнинг қузатувсиз кўнгил очиш жойларида бўлиши ҳолатларини аниқлаш юзасидан ўтказилган 12 180 та тадбирларда 548 нафар вояга етмаганлар аниқланиб, 208 нафар кўнгил очиш жойларининг раҳбарлари МЖТКнинг 188²-моддаси билан маъмурий жавобгарликка тортилди.

Болаларни тарбиялаш борасидаги вазифаларини бажаришдан бўйин товланганлиги учун 313 нафар ота-она бу ҳуқудан маҳрум этилди. 9 629 нафар ота-онага нисбатан маъмурий чоралар кўрилди. Улардан 162 нафари алкоғолизм ёки гиёҳвандликка мубало бўлгани аниқланиб, болага салбий таъсир қўрсатганлиги учун муомала лаёқати чекланди.

Вояга етмаганларни гайри-ижтимоий фаолиятга жалб қилганликлари ҳамда уларни тарбиялаш ва моддий таъминлаш борасидаги мажбуриятларини бажармаганликлари учун 3 363 нафар шахс жинсий жавобгарликка тортилди.

Прокуратура органлари томонидан ушбу йўналишда ўтказилган текширишларда аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш юзасидан 34 мингдан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. 31 мингдан зиёд шахс интизомий, маъмурий ва моддий жавобгарликка тортилиб, жиддий қонунбузилиши ҳолатлари бўйича 842 та жиноят ишлари кўзгатилди.

Болаларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоясини таъминлаш борасида қўрилган чоралар натижасида ўтган йилда вояга етмаганларнинг жиноятчилиги 4,7 фоизга, жиноятда иштирок этган вояга етмаганларнинг сони эса 4,6 фоизга камайдди.

Комиссиялар томонидан болаларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш, уларни ҳар томонлама баркамол қилиб тарбиялаш ва бунга мутасадди бўлган давлат идоралари ва жамоат ташкилотларининг масъулиятини янада оширишга қаратилган тадбирлар давом эттирилмоқда.

Иқтисодийётнинг етакчи тармоғи

Бугун юртимиз иқтисодийоти ривожига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг қўшаётган ҳиссаси ниҳоятда катта. Хусусан, улар аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтириш, фуқароларимизнинг бандлигини таъминлаш, ички бозорни рақобатбардош маҳсулотлар билан тўлаиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

2013 йил 1 январь ҳолатига кўра Навоий вилоятида рўйхатга олинган жами кичик бизнес субъектларининг сони 6776 тани ташкил қилди. Утган йили ялпи ҳудудий маҳсулотнинг 36,9 фоизи кичик бизнес субъектлари томонидан, шундан 18 фоизи кичик корхоналар ва микрофирмалар, 9 фоизи хусусий тадбиркорлар, 9,9 фоизи деҳқон хўжаликлари томонидан ишлаб чиқарилди. Кичик бизнес субъектлари томонидан саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 122,5 фоизга, қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқариш 106,4 фоизга ўсди. Бундай натижалар вилоятда тадбиркорлик тобора ривожланиб бораётганлигидан далолат беради.

Ҳуфийна иқтисодийоти қарши куралиш борасидаги бир қатор тадбирлар доирасида қонуний асосда ишлаб чиқариш билан шуғулланаётган фуқарола-

римизни рағбатлантириб, аксинча яширин, ноқонуний равишда ишлаб чиқариш билан шуғулланаётганлар фаолиятига барҳам бериш, ҳуқуқий таъсир чораларини кўрсатиш билан чекланиб қолмай, уларни солиқ тўловчи сифатида рўйхатдан ўтказиш, фаолиятига қонуний тус бериш, стандарт талабларига мос, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришини йўлга қўйишга алоҳида аҳамият берилди. Натижада муқаддам ноқонуний фаолият юритган, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўймоқчи бўлган хўжалик юритувчи субъектлардан 94 тасига амалий ёрдам кўрсатилиб, 154 та янги иш ўринлари яратилишига эришилди. Жумладан, Навоий шаҳрида фаолият олиб борувчи "Panda Print" МАНЖ босмахонаси раҳбари Х.Равшанов фаолиятини кенгайтириш мақсадида ОАТБ "Микрокредит банк" вилоят фи-

лиалидан кредит олишда амалий ёрдам бериши сўраб бошқармамизга мурожаат қилди. Унинг мурожаати кўриб чиқилиб, жамиятга ОАТБ "Микрокредит банк" вилоят филиали томонидан 31400,0 минг сўм миқдорда кредит маблағи ажратилиши, шу билан биргаликда, 4 та янги иш ўринлари яратилиши таъминланди.

Бундан ташқари, Хатирчи туманидан "Намуна Савдо Сифат" масъулияти чекланган жамияти раҳбари И.Эсановнинг яхши ниятлари ҳам амалга ошди. У макрон маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва чакана савдо фаолияти билан шуғулланиш учун жамиятга хизмат кўрсатувчи "Агробанк" ОАТБ Янгирабод филиалдан кредит маблағи олиб, ишлаб чиқариш ва савдо фаолиятини кенгайтириш орқали янги иш ўринларини ташкил этмоқчи бўлган. Бирок кредит олиш ма-

саласида муаммога дуч келгач, амалий ёрдам сўраб бизга мурожаат қилди. Бу масала ҳал этилиб, унга 155 млн. сўм миқдорда кредит маблағи ажратилди ва 8 та қўшимча иш ўринлари яратилди.

Тадбиркорларнинг қонуний фаолият кўрсатишига тўсиқ бўлаётган суниестез-молчиликлар, тамагирликларнинг фош этишга алоҳида эътибор қаратилиб, бунинг натижасида 20 та жиноят иши кўзгатилди. Хусусан, вилоят прокуратураси ва МХК вилоят бошқармаси ходимлари билан ҳамкорликда "Муқаддас Амра" хусусий корхонаси иш юритувчиси Н.Хайруллаевнинг (исм-шарифлар ўзгартирилган) аризаси юзасидан ўтказилган тадбирда "Ғарб-газтаъминот" унитар корхонаси "Навоийшаҳарга" филиали бош муҳандиси вазифасини бажарувчи Қ.Собиров ундан хусусий корхонага тегишли ғишт ишлаб чиқариш цехини газ тармоғига улаб бериш эвазига тамагирлик йўли билан, ўз хизмат хонасида 500 минг сўм пулни олган вақтда ушланиб, жазо муқаррарлиги таъминланди.

Айни вақтда тадбиркорлик субъектларига яратилаётган имконият ҳамда имтиёзлар ҳамда улардан фойдаланиш ҳақида кенг аҳоли қатламлари орасида тушунтириш ишлари янада кучайтирилмоқда.

Олимжон КАМИЛОВ,
СВОЖЖДЛКК департаментининг
Навоий вилоят бошқармаси
матбуот гуруҳи катта инспектори

Мустақкам таълим — келажак пойдевори

Ҳуқуқий демократик давлат қуриш ва эркин фуқаролик жамиятини шакллантириш борасида олиб борилаётган ислохотлар жараёнида давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларида қонун устуворлигини таъминлаш ўта масъулятли вазифа ҳисобланиши боис, ушбу жараёнда ҳар томонлама чуқур билимга эга, ахлоқан пок, маънавий етук инсонларга эҳтиёж сезилади. Шундай экан, мамлакат тараққиётини ватанпарвар, жисмонан соғлом, меҳр-оқибатли, касбига содиқ, юксак маънавият ва маданият соҳиб бўлган инсонларсиз ҳақиқатан ҳам эшиш қийин.

Бу борада, Президентимизнинг ташаббуси билан қабул қилинган "Таълим тўғрисида"ги ва "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа бир қатор норматив ҳужжатлар ёшларимизнинг замон талаблари даражасида билим олиши, касбухона сирларини ўрганиши, маънан ва жисмонан чинқиши учун пухта пойдевор вазифасини ўтамоқда. Шунингдек, бу ҳужжатлар ёш авлоднинг таълим-тарбияси масаласи юртимизда умуммиллат, умуммиллат, умумхалқ ишини ажралмас қисми эканини исботлаб турди.

Бундан ташқари, Бош Қонуниимизнинг 41-моддасига мувофиқ, ҳар ким билим олиш ҳуқуқига эга бўлиб, бепул таълим олиш давлат томонидан кафолатланиши ҳамда мактаб ишлари давлат назоратида эканлиги белгилаб қўйилган.

Эртанги кунимизнинг ана шундай бунёдкорларини тайёрлаш ва тарбиялашдек масъулятли масаланинг ҳал этилишида прокуратура органлари зиммасига ҳуқуқтартиботни мустақкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, давлат ва жамият манфаатларини ҳимоя қилиш, жиноятчиликка қарши курашиш ва унинг олдини олиш, халқнинг ҳуқуқий онги билан маданиятини юксалтиришдан ташқари, таълим-тарбия ишларини тақомиллаштириш борасида қабул қилинган қонунлар ижросини назорат қилиш каби бир қатор вазифалар ҳам юклатилганлиги боис, соҳа бўйича ўтказилаётган текширишларда асосий эътибор талабаларнинг олий ўқув юртига қабул қилиш, уларни давлат стандартлари асосида ўқитишда қонунларга амал қилиш, профессор-ўқитувчилар ҳамда талабаларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масалаларига қаратилмоқда.

2012 йилда соҳа бўйича прокуратура органлари томонидан 724 та текшириш ўтказилиб, натижаси бўйича 11121 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланган. Шу жумладан, ноқонуний ҳужжатларга нисбатан 752 та протест келтирилган. Аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш юзасидан 1677 та тақдирнома киритилган. 2706 нафар шахсга оғохлантирув эълон қилиниб, мансабдор ва масъул шахслардан 9547 нафари интизомий, 3717 нафари маъмурий, 2052 нафари эса моддий жавобгарликка тортилган. Қўпол қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 252 та жиноят иши қўзғатилган. Судларга 1,2 млн. сўмини ундириш ҳақида 6 та даъво аризаси киритилиб, шу орқали 1927 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланган.

Бош-прокуратура томонидан тизимли равишда ўтказилаётган текширишлар олий таълим муассасаларида моддий-техника ва ахборот базасини мустақкамлаш, ўқув-тарбия жараёнини юқори сифатли ўқув адабиётлари ва ил-

фор технологиялар билан таъминлаш борасидаги ишлар қониқарсиз ташкил этилганини кўрсатмоқда. Жумладан, Тошкент автомобиль йўллари институтида спорт заллари мавжуд эмаслиги етмаганидек, талабалар турар жойлар билан атиги 48,7 фоизга, махсус ва техник лабораториялар билан эса 75 фоизга таъминланган, холос.

Бундан ташқари, "Стандартлаштириш тўғрисида"ги Қонун талабларига зид равишда, айрим таълим йўналишлари ва мутахассислик бўйича ишлаб чиқилган давлат таълим стандартлари "Ўзстандарт" агентлигида давлат рўйхатидан ўтказилмаган. Бундай ҳолатлар деярли барча олий ўқув юртиларида қайд этилган. Энди бундай шароитларда таълим олаётган талабаларнинг билим савиясига тўхталасак. Дейлик, Тошкент автомобиль йўллари институтида бакалаврият йўналишида таълим олаётган 1246 нафар талабанинг 58,8 фоизи, 111 нафар магистрантнинг 48,2 фоизи, Ўзбекистон Давлат ҳаётини таълим университетидаги бакалаврият йўналишида таълим олаётган 270 нафар талабанинг 55 фоизи, Тошкент Давлат техника университетидаги 1137 нафар бакалаврият йўналишидаги талабаларнинг 57,7 фоизининг билими компьютер саводхонлиги, умумхалқ иш ва мутахассислик фанлари бўйича ўтказилган тест синовларида қониқарсиз баҳоланган.

Бунга асосий сабаб эса уларнинг сифатли билим олиш ҳуқуқининг тўлақонли таъминланмаганлигидан дейишга тўлиқ асосимиз бор.

Шу билан бирга, ўтказилган текширишларда айрим мансабдор шахсларнинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари ҳам аниқланиб, бунинг оқибатида талабаларнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. Жумладан, Тошкент автомобиль йўллари ва Тошкент кимё-технология институтларининг факультет деканлари мансаб ваколатларидан четга чиқиб, 1277 нафар талабага ноқонуний равишда интизомий жазо чоралари қўлланган. Ушбу фармойишларга нисбатан протестлар келтирилиб, бекор қилинди.

Бундан ташқари, айрим таълим муассасаларида ажратилган бюджет маблағларидан мақсадсиз фойдаланиш, айрим ҳолларда эса ҳатто уларни ўзлаштириш ҳолатлари ҳам юз берган. Жумладан, Бухоро Давлат университети мутахассислари 2011-2012 ўқув йилида 10 нафар талаба томонидан тўланган 33,5 млн. сўм миқдордаги контракт пулларини муассасанинг ҳисоб рақамига кириш қилмасдан ўзлаштириш йўли билан талон-торож қилган бўлсалар, Навоий Давлат кончилик институти масъул ходимлари томонидан жами 107,6 млн. сўмлик стипендия тўловлари учун ажратилган бюджет маблағлари ўзлаштирилган. Шунингдек, Қамаш туманидаги "Ертепа" қурилиш-саноат касб-хунаро коллежида тартиқцага киритилмаган ўқитувчиларга дарс ажратиш ва дарс жа-

Ахбор АРЗИЕВ,
Бош прокуратура бошқарма
прокурори

раёнларини гуруҳларга бўлиб ўқитиш ноқонуний ташкил этилганлиги натижасида 7,7 млн. сўмдан зиёд, Боёвут туманидаги 46-мактабнинг мансабдорлари томонидан эса 2011 йилнинг апрель ойидан 2012 йилнинг апрелига қадар иш ҳақи, рағбатлантириш, суянчи пули ва бошқа харажатлар учун жами 46,9 млн. сўм ортиқча тўлов ҳисобланган, ўзлаштирилган.

Мазкур жиноят ишлари бўйича барча айбдор шахсларга нисбатан жазонинг муқаррарлиги таъминланди.

Бундан ташқари, Олий ва ўртамахсус таълим вазирлигининг 7 та, Давлат тест марказининг эса 11 та норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари амалдаги қонунларга зидлиги, уларда талабалар ва педагог ходимларнинг ҳуқуқларини чекловчи нормалар мавжудлиги аниқланиб, келтирилган протестларга асосан бекор қилинди ва қонунларга мувофиқлаштирилди. Жумладан, олий таълим муассасаси билан талабалар ўртасида тузилган контракт шартномасининг қонунийлиги ўрганилганда, битирувчи талабалар охириги ўқув йилининг июль ва август ойларида амалда олмайдиган стипендиялари суммаси контракт тўловига асоссиз равишда киритилгани аниқланди. Ушбу ҳолат юзасидан амалда бўлган тегишли йўриқномага ўзгартириш киритиш ҳақида протест киритилиб, қонунийлик таъминланди.

Бош прокуратурага олий ўқув юртига қабул қилиш тест синовларидан норози бўлиб, қўлбал муножаатлар келиб тушмоқда. Уларнинг барчаси ўрганилиб, абутириентларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш чоралари қўрилмоқда. Масалан, Ёзёвон туманида яшовчи фуқаро М.Кабировнинг фарзанди Тошкент тиббий академиясининг Фаргона филиалига кириш учун тест синови баллари нотўғри ҳисобланганлиги ҳақидаги муножаатини кўриб чиқиш натижаси бўйича ҳақиқатан ҳам унинг натижалари 100 баллга камайтириб ҳисоблангани аниқланди. Қайта ҳисоблаш натижаларига кўра, у давлат гранти асосида талабалар сафига қабул қилинди. Шу каби, муножаатлари кўриб чиқиш натижаларига кўра, фуқаро Г.Абдуллаевнинг Тошкент тиббий академиясига давлат гранти, Ш.Муртазаевнинг эса Тошкент давлат педагогика университети тўлов-контракт асосида талабаликка қабул қилиниши таъминланди.

Хулоса ўрнида Юртобшомизнинг "Юксак маънавият — енгилмас куч" деб номланган асаридagi қуйилган фикрларни келтириш ўринли бўлса керак: "Шуни унутмаслигимиз керакки, келажакимиз пойдевори билим даргоҳларида яратилади, бошқача айтганда, халқимизнинг эртанги кун қандай бўлиши фарзандларимизнинг бугун қандай таълим ва тарбия олишига боғлиқ. Бунинг учун ҳар қайси ота-она, устоз ва мураббий ҳар бир бола тимсолида аввало шахсни кўриши зарур. Ана шу оддий талабдан келиб чиққан ҳолда, фарзандларимизни мустақил ва кенг фикрлаш қобилиятига эга бўлган, онгли яшайдиган қоним инсонлар этиб вояга етказиш — таълим-тарбия соҳасининг асосий мақсади ва вазифаси бўлиши лозим".

Ўзбекининг ўзлигини, асрлар давомида шаклланиб келган характерини, ўз миллатимизни мана шу муқаддас диндан айри ҳолда тасаввур қила олмаймиз. Диний қадриятлар, исломий тушунчалар ҳаётимизга шу қадар сингиб кетганки, уларсиз биз ўзлимизни йўқотамиз.

Ислом Каримов

Виждон эркинлиги:

ЭЪТИҚОД — МАЪНАВИЙ ЭҲТИЁЖ

Бахтиёр ОТАЖОНОВ,
Когон шаҳар прокурори

Истиқлолнинг ўтган 21 йилига назар ташлайдиган бўлсак, мамлакатимизда ҳаёт кечирилган кўпмиллатли аҳолининг маънавий эҳтиёжидан келиб чиқиб, юртимизда турли дин ва эътиқодлар кафолатланишига ва унда кўрсатилган талаблар ҳамда маросимларни эркин амалга оширишга кенг йўл очиб берилди. Масжид ва черковлар таъмирланиб, халқ бемалол кириб чиқади-ган обод масканларга айлантирилди.

Шуниси эътиборга олинки, Конституцияимизнинг 31-моддасида, "Ҳамма учун виждон эркинлиги кафолатланади, ҳар бир инсон хоҳлаган динига эътиқод қилиши ёки ҳеч қайси динга эътиқод қилмаслиги ҳуқуқига эга. Диний қарашларни мажбуран сингдиришга йўл қўйилмайди", деб белгилаб қўйилган.

Минг афсуски, муқаддас ислом дини ниқоби остида айрим қора ниятли кишилар миллий давлатчилигимиз, амалдаги қонунларимизга зид тарзда бузғунчилик ғояларини дастур қилиб маънан ожиз, ишонувчан кишиларнинг онгини бузишга ҳаракат қилишга эришган сир эмас.

Ўзбекистон Республикасининг "Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида"ги Қонуни талабига кўра, давлат турли динларга эътиқод қилувчи ва уларга эътиқод қилмайдиган фуқаролар ҳар хил эътиқодларга мансуб диний ташкилотлар ўртасида ўзаро муроса ва хурмат ўрнатилишига кўмаклашиши керак. Шунингдек, турли конфессиялар ўртасида адоватни авж олдиришга қаратилган хатти-ҳаракатларга йўл қўймади, диний конфессиялар ўртасидаги тинчлик ва тотувликни қўллаб-қувватлаш ҳам таъминланган. Бир диний конфессиядаги диндорларни бошқасига киритишга қаратилган хатти-ҳаракатлар (прозелитизм), шунингдек, бошқа ҳар қандай миссионерлик фаолияти ман этилиши ҳам қатъий белгиланган.

Когон шаҳар прокуратураси шаҳар ҳокимлиги, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамда масъул идоралар билан ҳамкорликда "Хўжабарги", "Зиёкор", "Темирйўлчи" ва бошқа маҳалла фуқаролар йиғинларида аҳоли ўртасида, касб-хунаро коллежлари ва таълим масканларида ёшлар билан учрашувлар, юзма-юз мулоқотлар ўтказиб, айни шу мавзуда тушунтириш ишлари олиб борилаётган. Бундай тадбир ўтказиб борилаётган бўлса-да, афсуски, ушбу қонун талабини бузётган айрим фуқаролар ҳам учраб турибди. Жумладан, 2012 йилнинг 27 январь кун ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда Когон шаҳар "Қурувчилар" кўчасида яшайдиган фуқаро Людмила Афанасьева (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ўз уйида 19 турдаги 32 донга фаолият таққиланган "Иегово гувоҳлари" норасмий диний оқим таълимотини тартиқ қилувчи адабиётларни тарқатиш мақсадида сақлаб келганлиги аниқланган. Шунингдек, Россия Федерацияси фуқароси Инна Неъматова Камчатка вилоятида рўйхатда турса-да, Когон шаҳар "Тинчлик" кўчасида яшовчи экин қариндошларининг маънавий дунёсини захарлаш йўлидаги ҳаракатлари қонун назаридан четда қолмади. Яна бир ҳолат, Собир Раҳимов кўчасидаги хонадонларнинг бирда яшайдиган Матлуба Миромилонга ҳеч қандай диний маълумоти бўлмаса-да, диний идоралар руҳсатисиз ўзи яшаб келган уйда ёшларни йиғиб, диний таълимот билан шуғуллангани боис суд олдида жавоб беришга тўғри келди. Аниқланган барча ҳуқуқбузарликлар юзасидан прокуратура таъсир чоралари қўлланилиб, жазо муқаррарлиги таъминланди. Бироқ масаланинг бошқа бир жиҳати шуки, ҳуқуқбузарлар яшаган маҳаллада нима учун фуқаролар йиғинлари фаоллари, диний маслаҳатчилар, қўни-қўшнилар уларнинг бу хатти-ҳаракатидан ўз вақтида хабар топишмади? "Огоҳлик — давр талаби", "Ўз уйингни ўзинг асра" деган даъватлар қозғоларда эмас, балки ҳар бир фуқаронинг юрагида жо бўлсагина виждон уйғоклигига эришамиз.

Кечиримлилик — халқимизга хос қадрият

Кечиримлилик, бағрикенглик, инсонпарварлик халқимизга хос азалий қадриятлар намунаси. Жаҳон ҳамжамияти эътиборига тушган мустақил мамлакатимизда БМТнинг Низомига ўз аксини топган халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган тамойиллари, жумлаан, инсон ҳуқуқларини ҳурмат қилиш тамойилга қатъий амал қилиниб, билиб-билмай жиноят содир этган шахсларни тарбиялаб, оиласига ва жамиятга қайтариш, ҳаётда тўғри йўлни ҳамда ўз ўрнини топиб кетишига, ижтимоий жиҳатдан ҳимояланиши учун яна бир имконият бериш мақсадида ҳар йили жамиятимиз ва давлатимиз ҳаётининг муҳим саналар ёки байрамлар арафасида амнистия акти эълон қилинмоқда.

Анъанага мувофиқ, 2012 йил 5 декабрда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигини йигирма йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарори эълон қилинди.

Президентимизнинг тақдирномасига асосан қабул қилинаётган амнистия акти инсон ва унинг ҳуқуқ ҳамда эркинликлари олий қадрият эканлигини кўрсатувчи муҳим ҳужжат ҳисобланади. Юртбошимиз олиб бораётган инсонпарварлик сиёсатининг муҳим жиҳатларидан бири шундаки, билиб-билмай содир этган жинояти учун озодликдан маҳрум этилган шахсларни жазони ижро этиш муассасаларида узок ўшлаб турмасдан ёки озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинламасдан ҳам қўзланган мақсадга эришиш мумкин эканлигини намойиш этишди.

Тахлиллар шуни кўрсатадики, мамлакатимиз истиқлолга эришган кундан ҳозиргача жами 23 та амнистия акти эълон қилинган. Юртбошимизнинг ташаббуси билан 1991 йил 31 август кuni Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон қилинганлиги муносабати билан чиқарилган биринчи амнистия акти бу борадаги дастлабки воқеа бўлди.

Халқаро ҳамкорлик самаралари

/Давоми. Бошланиши 1-бетда/

Шартномадан шунингдек, МДҲга аъзо мамлакатларда жиноий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида ўзаро фаолиятнинг ахборот алмашинуви, ҳуқуқий ёрдам қўрсатиш, тезкор-кидирув тадбирларини ўтказиш, маслаҳатлар бериш, вакиллар алмашинуви каби қатор йўналиш ва турлари ўрин олган.

Шу билан бирга, ушбу ҳужжатда миллий қончилигини жиноий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасига тегишли халқаро ҳуқуқ нормалари билан уйғунлаштириш чоралари ҳам назарда тутилган.

Ҳозирги кунда мазкур шартнома Ўзбекистон Республикаси билан бир қаторда Арманистон, Беларусь, Қирғизистон ва Россия Федерацияси томонидан ратификация қилинган ва кучга кирган.

Шуни таъкидлаш жоизки, мазкур шартноманинг асосий талабларини бажариш ва шартнома доирасида ҳамкорлик қилиш учун Ўзбекистон Республикаси қончилигида зарур механизмлар ишлаб чиқибли, махсус ваколатли давлат органи фаолият олиб бормоқда.

Эслатиб ўтамиз, Ўзбекистон Республикаси 2005 йилдан Халқаро ҳуқуматларга ташкилот ҳисобланган "Жиноий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича Евроосиё гурӯҳи" (ЕОҒ)нинг тўла ҳуқуқли аъзоси ҳисобланади. Мазкур ташкилотнинг асосий мақсади аъзо давлатларда жиноий даро-

мадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштириш соҳасида қабул қилинаётган халқаро стандартларни татбиқ этиш ва Евроосиё худудида иқтисодиётнинг барқарорлиги хавф солиши мумкин бўлган ҳолатларнинг олдини олиш ва бартараф этишдир. Мазкур ташкилотга бугунги кунга келиб 9 та давлат (Ўзбекистон, Хитой, Беларусь, Россия, Қозғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Тожикистон, Ҳиндистон) аъзо бўлган.

Хусусан, ўтган давр мобайнида жиноий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида катта муқаддас қўзғалганлиги муносабати билан амнистия тўғрисида "ги Қарори ва уни қўллаш тартиби ҳақидаги Низомнинг аниқ ва бир хилда ижро эти-

лиши устидан прокурор назоратини таъминлаш мақсадида барча бўғинлардаги прокурорларга Бош прокурорнинг тегишли топшириғи ижро этиш учун юборилди ҳамда прокуратура органлари томонидан мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатнинг аниқ ва бир хилда ижро этилиши устидан назоратни таъминлаш борасида муайян ишлар амалга оширилди. Жумладан, жазодан озод қилинган шахсларнинг ижтимоий мослашуви ва реабилитацияси, уларнинг соғлиғи, моддий таъминоти, қолаверса, иш билан таъминлаш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Пировардида, амнистия тўғрисидаги қарор асосида озодликка чиқиб, моддий жиҳатдан ёрдамга муҳтожларнинг барчасига давлат бюджетидан пул маблағлари ажратилди.

Озодликка чиққан шахсларнинг тўла-тўқис ижтимоий мослашиши, қайта жиноят содир этган этмаслигига жиддий таъсир этувчи омил — уларнинг иш билан таъминланиши ҳисобланади. Бу масалага жиддий эътибор қаратилиб, жазодан озод этилган шахслардан қарийб 1,5 мингдан ортиғи ишга жойлаштирилди. Ҳаётга энди қадам қўйиб, билиб-билмай жиноят содир этган, лекин амнистия тўғрисидаги қарор асосида жазодан озод этилган 27 нафар вояга етмаган шахс ўқув муассасаларига жойлаштирилди.

Шу билан бирга, халқимизнинг бағрикенглиги ва олжа-ноблиги ифодаси бўлган мазкур ҳужжат моҳиятини кенг жамоатчиликка тушунтириш,

Зоҳиджон ҲАТАМОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг
Халқаро алоқалар бўлими бошлиғи
Нарғиза ИСЛАМОВА,
бўлим катта инспектори

мадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштириш соҳасида қабул қилинаётган халқаро стандартларни татбиқ этиш ва Евроосиё худудида иқтисодиётнинг барқарорлиги хавф солиши мумкин бўлган ҳолатларнинг олдини олиш ва бартараф этишдир. Мазкур ташкилотга бугунги кунга келиб 9 та давлат (Ўзбекистон, Хитой, Беларусь, Россия, Қозғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Тожикистон, Ҳиндистон) аъзо бўлган.

Мамлакатимизнинг мазкур шартномага қўшилиши Ўзбекистоннинг халқаро ҳамжамият олдида иқтисодиёт хавфсизлигини таъминлаш, трансмилий жиноятчиликка қарши курашиш соҳасида катта утуқларга эришяётганини ифода этади. Қолаверса, бундай савий-ҳаракатлар жиноий даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашишда юртимизнинг халқаро майдондаги нуфузини оширишга хизмат қилади.

Хос қадрият

Дилшод РАҲИМОВ,
Бош прокуратура бўлими прокурори

қолаверса, шукроналик туйғусини янада шакллантириш мақсадида прокуратура органлари томонидан тизимли равишда тарғибот-ташвиқот тадбирлари ўтказишга ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Чунки, ўтган охириги уч ой давомида прокуратура органлари томонидан 6300 дан ортиқ тадбирлар ўтказилган бўлиб, уларнинг 5600 дан ошиғи бевосита аҳоли билан учрашувлар, давра сўхбатлари, семинарлар ва тегишли конференциялар кўринишида ташкил этилган бўлса, 600 га яқини оммавий ахборот воситалари имкониятларидан самарали фойдаланган ҳолда амалга оширилган.

Айтиш жоизки, ҳар йили эълон қилинаётган бағрикенглик актидан қўзланган асосий мақсад маҳкумларнинг ёки билиб-билмай жиноятга қўл урған шахсларни нафақат жазодан озод қилиш, балки уларнинг қамалиб кетишлари тўғрисидаги жабр тортадиган оилани, яъни келгуси авлод тақдири ҳамда келажагини тўғри салбий оқибатлардан ҳимоя қилишдир. Бинобарин, Конституцияимизнинг 63-моддасида оила жамиятнинг асосий бўғини бўлиб, у жамият ва давлат муҳофазасида эканлиги кафолатлаб қўйилган. Азал-азалдан халқимиз учун муқаддас бўлган оилани ҳаётимиз таянчи ва сунъичи, жамиятимизнинг ҳал қилувчи асосий бўғини, деб билиш замирида худда катта маъно-моҳият мужассам.

Ҳаётга энди қадам қўйиб, билиб-билмай жиноят содир этган, лекин амнистия тўғрисидаги қарор асосида жазодан озод этилган 27 нафар вояга етмаган шахс ўқув муассасаларига жойлаштирилди.

Шу билан бирга, халқимизнинг бағрикенглиги ва олжа-ноблиги ифодаси бўлган мазкур ҳужжат моҳиятини кенг жамоатчиликка тушунтириш,

Муҳокамада муҳим масалалар

/Давоми. Бошланиши 1-бетда/

Сардорбек КАРИМОВ,
Бош прокуратура бошқарма бошлиғи ўринбосари

Мазкур қончилик ижросини тегишли жараёнда маҳаллий ҳокимликлар томонидан тадбиркорлик фаолияти эркинлигини чекловчи қарорлар қабул қилиш, давлат ва бошқа органларда тадбиркорлик субъектларининг қонуний талабларини асоссиз рад этиш, бюрократик говлар яратиш, тамағирлик, ноқонуний текширишлар ўтказиш ва бошқа ҳолатлар аниқланган.

Прокуратура органлари томонидан 2012 йилда аниқланган тадбиркорларнинг ҳуқуқлари бузилиши ҳолатлари бўйича 2300 дан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилган, шундан протестлар асосида ҳокимларнинг 467 та ноқонуний қарорлари бекор қилинган, қўпол қонбузулиши ҳолатлари бўйича 311 та жиноят ишлари қўзғатилган.

Таъкидлаш лозимки, прокуратура органлари томонидан доимий асосда тадбиркорлик субъектларининг муаммоларини кўриб чиқиш ва ҳал этилишида уларга амалий ёрдам бериш чоралари кўриб борилмоқда.

Жумладан, прокуратура органлари томонидан 2012 йилда 246 мингдан ортиқ тадбиркорлар билан бевосита 5074 та учрашувлар ўтказилиб, 2460 дан зиёд тадбиркорларнинг бузилган ҳуқуқлари тикланган ҳамда 4700 дан ортиқ бизнес субъектларининг турли муаммолари ҳал этилишига амалий ёрдам қўрсатилган.

Бундан ташқари, "Ишонч телефони" орқали келиб тушган 1600 дан ортиқ мурожаатлар тезкорлик билан кўриб чиқилиб, шундан 1315 таси ижобий ҳал этилган.

Йигилишда тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари бузилиши, тадбиркорликни эркин ривожлантиришга сунъий тўсиқлар яратиш ва уларнинг фаолиятига ноқонуний аралашуш ҳолатларига қатъий барҳам бериш зарурлиғи қайд қилиб ўтилди.

Йигилиш натижасига кўра, келгусида тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқий ҳимоясини янада кучайтиришга қаратилган қарор қабул қилинди.

Мамакатимизда изчил ривожланаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик иқтисодийетимизни юксалтириш, юрт тараққиёти ва аҳоли фаровонлигини таъминлашда муҳим ўрин тутмоқда. Бу борадаги ишлар қўламини кенгайтиришда хусусий секторни молиявий қўллаб-қувватлаш ва бюрократик тўсиқларга барҳам бериб, қўлай ишбилармонлик муҳити яратиш юзасидан амалга оширилаётган чора-тадбирлар муҳим омили бўлаётган.

Ишонч телефони доим хизматда

Бекзодбек МАМАТОВ,

Хонобод шаҳар прокурори ёрдамчиси

Бугунги кунда тадбиркорларга қатор қўлайликлар яратилиб, уларнинг фаолиятига тўсиқ бўладиган сунъий гавлар бартараф этиляпти. Бу ишда прокуратура органлари тадбиркорлар билан елкама-елка туриб, уларнинг манфаатини ҳимоя қилмоқда. Жумладан, прокуратура органларида ташкил этилган ишонч телефонлари тадбиркорларнинг ишончини оқлаб, уларнинг муурожаатларини қонуний тартибда ўрганиб, бу борадаги муаммоларнинг ечилишига омили бўлиб хизмат қилаётган. Хонобод шаҳар прокуратурасидаги "007" рақамли ишонч телефони орқали мунтазам равишда турли муурожаатлар қабул қилиниб, соҳада қонун устуворлиги таъминланишига эътибор кўчатилди.

Масалан, яқка тартибдаги тадбиркор М.Исмоилова ва бошқалар ишонч телефони орқали муурожаат қилиб, "Халқ банки" Хонобод шаҳар филиалининг нақд пул муомаласи ва нақд пул мониторинги етакчи мутахассиси Дилором Комилвановнинг мансаб ваколатидан фойдаланган ҳолда, тадбиркорларнинг ишончини суиистеъмол қилиб, ҳисоб рақамларидига пул маблағларини уларнинг розилиги ва иштирокисиз ўз эҳтиёжлари ҳамда бошқа мақсадларга йўналтириб юборётганлиги, шунингдек, мазкур маблағларни ҳисоб рақамларга қайтармаётганлигини билдиришган. Суриштирув ишлари натижасида маълум бўлишича, Д.Комилова тадбиркор М.Исмоиловани ҳисоб рақамидан 800 минг сўм, "Яши ниёти нашидаси" хусусий корхонасининг ҳисоб рақамидан 1 млн. 100 минг сўм ва тадбиркор А.Нахиддиновнинг ҳисоб рақамидан 500 минг сўм нақд пуллари фарибгарлик йўли билан қўлга киритган. Эгаларига эса мазкур маблағларни нақд пул шаклида қайтариб беришини айтиб, чек ёздириб олган. Шу тариха уларнинг ишончига кириб, алдаб келган.

У бундан ташқари, яқка тартибдаги тадбиркор О.Қурбонвановнинг ҳисоб рақамидан 2 млн. 139 минг сўм маблағни унинг рухсатисиз фуқаролар Т.Толибжонов, М.Сайдуллоев, И.Абдураҳимов, М.Сотволдиев ва У.Мусаевлар учун сафарбарлик чакируви резерви шартнома тўловлари учун шахар Мудоффа бўлимининг йўлға ҳисоб рақамига ўтказиб беради. Шундан кейин О.Қурбонвановга ушбу пуллари нақд шаклида қайтариб беришини айтиб, амалда қайтармасдан, алдайди. Олиб борилган суриштирув ва тергов ишлари натижасида банк ходими Д.Комилвановнинг ноқонуний ишлари ўз тасдиқини топди.

Хуқуқий демократик давлатнинг энг муҳим шартларидан бири, шубҳасиз, фуқароларнинг хуқуқ ва манфаатларини ишончи ҳимоя қилишдан иборат. Конституциянинг 14-моддасида белгиланганидек, давлат ўз фаолиятини инсон ва жамият фаровонлигини қўллаб, ижтимоий адолат ва қонунийлик принциплари асосида амалга оширади. Мамакатимизда олиб борилаётган барча ислохотлар ана шу эзгу мақсадни рўйга қиришга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Билиб-билмай жиноят қўлинига кириб қолган ва қилмишини пушаймон бўлган фуқароларни кечириб халқимиз ва давлатимизга хос бағрикенглик ифодасидир. Д.Комиловага ҳам ушбу тамойил асосида иш қўрилди. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 20 йиллиги муносабати билан қабул қилинган амнистия актига мувофиқ, у жазодан озод қилинди. Ўйлаймики, у бундан ўзига тегишли хулоса чиқариб олади.

Мақсадимиз — қонун устуворлигини таъминлаш

СВОЖДЛҚК департаментининг Сирдарё вилоят бошқармаси ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармон ва қарорлари, ҳукумат қарорлари ҳамда Бош прокурорнинг буйруқ ва кўрсатмалари талабларидан келиб чиққан ҳолда солиқ интизомини мустақамлаш, солиқлар ва мажбурий тўловларнинг бюджетга тўлиқ тушишини таъминлаш, солиқ базасини кенгайтириш, яширин ишлаб чиқаришга қарши курашиш, валюта соҳасидаги қонунбузилишларни аниқлаш ҳамда тадбиркорлик субъектларининг хуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасида муайян ишлар амалга ошириб келинмоқда.

Ўтган 2012 йилда ваколат доирасида тадбирлар уюштирилиб, натижасига кўра 224 та жиноят ишлари қўзғатилди, 11 та маъмурий хуқуқбузарликка доир ишлар юритилди. Аниқланган хуқуқбузарликлар юзасидан давлат бюджетига 5720,6 млн. сўм қўшимча солиқ ва молиявий жаримлар ҳисобланиб, шундан 3586,1 млн. сўми ундирилди. Хуқуқбузарлардан ашёвий далил сифатида олинган 848 млн. сўмлик ноқонуний муомалага киритилган товар-моддий бойликларнинг 390 млн. сўмлиги сотилиб, давлат бюджетига ўтказилиши таъминланди. Давлат ва жамият манфаатларига 4130,1 млн. сўм зарар етказилганлиги аниқланиб, шундан 2847,2 млн. сўмининг ундирилишига эришилди.

Бундай рақамларнинг юзга келишига айрим юрtdошларимизнинг қонунни менсимасликлари, ўз вазифаларига совуққонлик билан муносабатда бўлишлари сабаб аслида. Ваҳоланки, ўз ҳақ-хуққини таниган ва ҳурмат қилган фуқаро авваломбор, солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида ҳамда тўлиқ тўлаб бориши шарт. Айрим фуқаролар, корхона ва ташкилот раҳбарлари, тадбиркорлар ўз даромадларини яширишга ҳар қанча уринишмасин, қонун назаридан четта чиқолмайдилар.

Фуқароларнинг қонунларга эътиборсизлиги ҳақида гап кетганда, ноқонуний валюта савдоси ҳақида тўхталмасликнинг илоҳи йўқ. Ўз манфаатини давлат манфаатидан устун қўювчи айрим шахслар яширин равишда валюта савдоси билан шуғулланишдан ўзларини тия олмайдилар. Кўра-била туриб жиноятга қўл уришлари, манфаатларини қонундан устун қўйишлари уларнинг нафсига қўл бўлган кимсалар эканиликларини кўрсатади.

Бошқарма ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан валютатга оид хуқуқбузарликларни аниқлаш соҳасида олиб борилган тадбирлар жараёнида 17 та қонунбузилиши ҳолатлари аниқланиб, натижасига кўра 11 та жиноят ишлари қўзғатилиб, 6 та маъмурий хуқуқбузарликка оид ишлар юритилди. Хуқуқбузарлардан 32572 АҚШ доллари, 14 млн. ўзбек сўми, 200 Россия рубли ҳамда 304200 қозоқ тенгеси ашёвий далил сифатида олиб қўйилди. Мисол тариқасида айтадиган бўлсак, фуқаро Аскар Иймманкулов отаси С.Иймманкуловга тегишли, Янгийер шахар "Деҳқон бозори"да жойлашган омборхонада валюта қимматликларини қонунга хилоф равишда олиш ва ўтказиш билан шуғулланиб келган. У 2012 йил 26 июнь кун фуқаро Ш.Ўринбаевга 500 АҚШ долларини 1440,0 минг сўмга сотаётган вақтда департаментнинг Янгийер шахар бўлими ходимлари томонидан ушланди. Омборхона кўздан кечирилганда, А.Иймманкулов томонидан сотишга тайёрлаб қўйилган 3902 АҚШ доллари, 24200 Қозоғистон тенгеси ҳамда валюта қимматликларини сотиб олиш учун олдиндан тайёрлаб қўйилган 11,3 млн. Ўзбекистон сўми ашёвий далил сифатида олиб қўйилди.

Жиноят ишлари бўйича Ховос туман суди А.Иймманкуловнинг қилмишини ўрганиб чиқди ва у Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг тегишли моддасида кўрсатилган жиноятни содир этганликда айблди, деб топилиб, қилмишига яраша жазога тортилди.

Мамакатимизда тадбиркорликни ривожлантириш, қўллаб-қувватлаш бо-

расида Президентимиз бошчилигида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Уларнинг хуқуқ ва манфаатлари қонун йўли билан ҳимоя қилинмоқда. Айрим солиқлардан озод қилинганлик, ягона солиқ ставкаларининг 5 фоизга туширилганлиги, берилаётган имтиёзли кредитлар натижасида тадбиркорлик ва бизнес ривожланиб бормоқда. Уларнинг янги маҳсулот ишлаб чиқаришдаги улуши ҳам йил сайин ортмоқда. Бирок, айрим ўзини "тадбиркор" деб ҳисобловчи кимсалар қонуний фаолият юритишни истамай, яширин йўллари маъкул кўрмоқдалар.

Бошқарма ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан иқтисодийётга қарши кураш борасида олиб борилган тежкор тахлилий ва қидирув ишлари натижасида 41 та ҳолатда хуқуқбузарлардан 122,8 млн. сўмлик ноқонуний ишлаб чиқарилиб, муомалага киритилган озиқ ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари ашёвий далил сифатида олиб қўйилди. Жумладан, ўз уйида яширин цех ташкил этиб, газ тармоғига ўзбошимчалик билан уланиб, чўян батареяларни қайта таъмирлаш билан шуғулланиб келган фуқаро Д.Умаровнинг қилмиши фож этилди. Оқибатда Янгийер шахаргаз тармоғига жами 6319,2 минг сўм зарар етказганлиги аниқланди. Унга нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, суд томонидан тегишли жазо тайинланди. Аммо қонунларимизнинг асосий мақсади жиноятнинг олдини олиш ва бартараф этиш, кишиларда қонунларга ҳурмат ҳиссини шакллантиришдир. Шу каби вазифалардан келиб чиқиб, Д.Умаров билан ўтказилган суҳбат натижасида у яқка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтказилиб, фаолияти қонунийлаштирилди.

Маълумки, пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласи даромадларини яширишга хизмат қилиб, солиқларнинг тўла ва тўғри тўлинишига ҳалакат беради. Шу боис, бошқарма томонидан Вазирлар Маҳкамасининг "Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ижросини таъминлаш борасида муайян чора-тадбирлар амалга оширилиб келинмоқда. Бу борада ўтказилган тадбирларда 1272,1 млн. сўмлик ноқонуний нақд пул айланмалари аниқланиб, натижаларига кўра 44 та жиноят ишлари қўзғатилди. Жумладан, "Сайхун сабоси" хусусий корхонаси раҳбари А.Сунонов ўз мансаб мавқени суиистеъмол қилиб, 660,2 млн. сўм миқдоридидаги солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни тўлашдан бўйин товлаб келган. Шунингдек, савдодан тушган жами 1 млрд. 51,5 млн. сўм пул маблағини банк газнасига топширмасдан, яширган. Мазкур ҳолатлар юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, қонунбузарга нисбатан суд ҳукми билан тегишли жазо тайинланди.

Солиқ тўловларини тўлашдан қасддан бўйин товланиши мумкин бўлган каналларини излаб топиш, солиқ ва мажбурий тўловларни тўлашдан бўйин товлаб, давлат бюджетига зарар келтирётган шахсларни аниқлаш борасида олиб борилган тадбирлар натижасида 24 та ҳолатда қонунбузарликлар аниқланиб, жиноят ишлари қўзғатилди. Бу борада ОАТБ "Агробанк"нинг Боёвут филиали бошқарувчиси ўринбосари Ш.Эралиевнинг жиноий қилмишини айтиб ўтиш мақсадага мувофиқ бўлса керак.

Зафар ИРГАШЕВ,

СВОЖДЛҚК департаментининг Сирдарё вилоят бошқармаси бошлиғи ўринбосари

Бир вақтнинг ўзида "Боёвут транс қурилиш савдо" МЧЖни норасмий равишда бошқариб, мазкур жамиятга автомашиналар сотиб олиш учун ўзи раҳбарлик қилаётган банк бўлиmidан 2012,0 млн. сўм миқдоридида кредит олган Ш.Эралиев, кредит маблағларига 9 та "Нексия" русумли автомашиналар сотиб олади. Сўнгра автомашиналарни "Боёвут Транс қурилиш савдо" МЧЖ балансига киритиб, Вазирлар Маҳкамасининг "Давлат бож маъкалари ҳақида"ги 1994 йил 3 ноябрдаги Қарори билан тасдиқланган давлат бож ставкаларининг 4-бандига зид равишда, ҳар бир автомашина сотувидан бюджетга тўланиши лозим бўлган 20,1 млн. сўмдан 7 та автомашина учун жами 235,6 млн. сўм миқдоридида давлат томонидан белгиланган бож тўловларини тўлашдан қасддан бўйин товларди. Олди-сотида шартномаларини ҳам расмийлаштирмай, автомашиналарни фуқаро Ф.Аҳмедов ва бошқа 6 нафар шахсларга 56 минг АҚШ доллари ва 37,5 млн. сўмга сотиб юборди. Сотувдан тушган пуллари банк муассасаларига инкассация қилмасдан, туман ДСИга топширган баланс ҳисоботларидида ҳам акс эттирмасдан яшириб, жами 8,2 млн. сўм ягона солиқ тўловларини ҳамда 235,6 млн. сўм миқдоридидаги бож тўловларини тўлашдан бўйин товларди.

Бундан ташқари, у жиноий йўл билан топилган маблағларга Боёвут тумани А.Навоий маҳалласидидаги фуқаро М.Зохидовга тегишли турар жойни 9 минг 200 АҚШ доллари ва 0,2 млн. сўмга сотиб олиб, ер майдонини ўзи томонидан таъсис этилган "Саркор универсал савдо сервис" МЧЖнинг устав фондига киритиб, жиноий фаолиятдан олинган даромадларини легаллаштирди.

Суд томонидан қонунбузар Ш.Эралиевга нисбатан ЖКнинг бир неча моддалари билан 3 (уч) йил муддатга мансабдорлик ва моддий жавобгарлик ишларидида ишлаш хуқуқидан маҳрум қилиш ва 3 (уч) йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Биз юқоридида жиноятлар фуқароларнинг қонунларни билмасликлари ёки унга нисбатан беҳурмат муносабатда бўлишлари оқибатидида содир этилишини таъкидлаб ўтган эдик. Шу боис, бошқарма ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан фуқароларнинг хуқуқий билимларини мустақамлаш, қонунларни ҳурмат қилиш, унга итотат қўйишнинг ҳосил қилиш ҳамда уларнинг хуқуқий маданиятини шакллантириш мақсадида мунтазам равишда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб боришмоқда. Жумладан, тадбиркорларнинг хуқуқий ҳимоясига оид жами 885 та хуқуқ тарғиботи тадбирлари ўтказилди.

Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ҳамда юритиш учун шарт-шароитлар яратиш борасида 137 нафар тадбиркорга амалий ёрдам кўрсатилиб, 170 та янги иш ўринлари яратилди. Улар томонидан 329,8 млн. сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилиб, турли хизматлар кўрсатилган. Натижада давлат бюджетига 89,4 млн. сўмлик солиқ ва бошқа тўловлар ҳисобланиб, шундан 87,2 млн. сўми тўланишига эришилди.

Тадбиркорлик субъектларининг хуқуқ ва қонуний манфаатларининг ҳимояси билан боғлиқ 12 та қонунбузилиши аниқланиб, ЖКнинг тегишли моддалари билан жиноят ишлари қўзғатилди. Шунингдек, вилоятнинг 60 та энг чекка қишлоқларида кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари вақиллари, фуқаролар билан урчушувлар ташкил қилиниб, уларга тадбиркорлик билан боғлиқ қонунчилик, фармон ва қарорларнинг мазмун-моҳияти тушунтирилди.

Мақсадимиз қонун устуворлигини таъминлаш экан, бу каби фаолиятимиз давом этaveraди.

Сохта тендер

Тараққий этиб бораётган мамлакатимизда спортнинг аҳамияти тобора ортиб, у давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Бугун юртимизнинг қай бир ҳудудда бўлманг, кўркам футбол майдонлари, ўқувчилари тўлиқ қамраб олишга имконияти етарли бўлган замонавий спорт заллари ва бошқа спорт иншоотларига кўзингиз тушади. Улардаги бир-биридан чиройли спорт анжомлари эса ҳар қандай кишини спорт билан шуғулланишга ундаши табиий. Ана шундай қулай шарт-шароитлар бонс спортчиларимиз орасидан Осмё, жаҳон ва олимпиада мусобақалари ғолиблари етишиб чиқмоқда. Улар мустақил Ўзбекистон байроғини халқаро спорт ареналарида юқори кўтариб, халқнинг ғурури ва ифтихорига айланмоқдалар.

Аммо ҳукуматимизнинг спортга бўлган ғам-хўрлиги ва эътиборидан ўз қинғир мақсадлари йўлида фойдаланаётган баъзи бир кимсалар ҳам борки, уларга нисбатан кўнглинда нафрат ҳиссини туясан, киши. Бундайлар сирасига "Хуринисо" кўп тармоқли ишлаб чиқариш савдо фирмаси директори Мамасидиқ Салиевни кириштиш мумкин. У давлат томонидан спорт анжомлари ва спорт кийимлари учун ажратилаётган маблағларни турли йўллар орқали талон-торож қилишни ўзи учун одатга айлантирди. Келинг, жиноят тафсилотини батафсилроқ баён этсак.

Президентимизнинг 2010 йил 27 январдаги "Баркамол авлод йили" Давлат дастури тўғрисида"ги Қарори ижросини таъминлаш, шунингдек, "Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирлиги ҳузурдаги Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси бюджетини ҳамда 2010 йилда болалар спорти объектла-

ри, сузиш ҳавзалари ва болалар мусиқа ҳамда санъат мактабларини куриш, реконструкция қилиш ва капитал таъмирлашнинг манзилли дастурларини тасдиқлаш тўғрисида"ги Қарори билан 2010 йилда ўқувчиларга, айниқса, кам таъминланган оилалардаги қиз болаларга, уларни спортнинг оммавий турлари билан шуғулланишга кенг жалб этиш мақсадида спорт формалари ва буюмлари харид қилинишини таъминлаш белгиланган.

Мазкур вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида халқ таълими вазирлиги ҳузурдаги Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан болалар спорт объектлари учун спорт анжомлари ҳамда спорт кийимларини харид қилиш юзасидан тендер савдолари ўтказилиши ҳақида эълон қилинади.

Эълон ҳақида хабар топган Мамасидиқ Салиев тендер савдолари комиссияси аъзолари орасидан таниш излашга киришди. "Қаловини топ-

Улғубек АНВАРОВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси бўлими АМИБ катта терговчиси
Ўткиржон ДЕҲҚОНОВ,
«Huquq»

санг, қор ҳам ёнади", деганларидек, кўп ўтмай унга жамғарманинг мансабдорлари ва комиссия аъзолари тендер савдоларида ёрдам қўлини чўзадиган бўлишди. Албатта, бу келишувлар улар ўртасида тузилган жиноий режанинг дастлабки босқичи бўлди.

Жиноий мақсадлар йўлида бирлашган кимсалар жамғарма томонидан ўтказиладиган тендер савдоларида "Футболка-поло" спорт кийимининг бозор нархини ўрганмасдан, унинг тендер баҳосини сунъий равишда қимматлаштиришди. Сўнгра, жамғарма мансабдорлари "Азия спорт С" хусусий корхонаси билан келишишди ва унга кўра, хусусий корхона ўзининг тендер ҳужжатларида жамғарма белгилаган нарх бўйича ҳар бир "Футболка-поло"нинг баҳосини 9 минг сўмдан комиссияга тақдим этади. "Хуринисо" эса ҳар бир "Футболка-поло"нинг нархини 8850 сўмдан белгилайди. Шу йўл орқали жамғарма мансабдорлари Мамасидиқ Салиевга имконият яратиб беришди.

Тендер савдолари ўтказилиши бўйича ҳужжатлар қабул қилингандан сўнг, юқоридagi келишувга асосан, тендер қатнашчилари орасидан "Хуринисо" кўп тармоқли ишлаб чи-

қариш савдо фирмасининг таклифи нисбатан арзон бўлганлиги сабабли комиссия аъзолари томонидан ғолиб, деб топилади. Шундай қилиб, Мамасидиқ Салиев 120 минг донга спорт кийимининг ҳар бир донасини 8850 сўмдан етказиб бериш тўғрисида жамғарма билан 10-сонли шартнома тузади.

"Хуринисо" кўп тармоқли ишлаб чиқариш савдо фирмаси томонидан шартнома шартлари бажарилгандан кейин, жамғарма бир неча тўлов топширқомалари орқали фирмага жами 1 млрд. 62 млн. сўм миқдордаги пул маблағларини ўтказиб беради.

Хуллас, жиноий гуруҳ ўз манфаатлари йўлида маҳсулотнинг бозор баҳосини сунъий равишда ошириб, 1 млрд. 62 млн. сўмлик шартномадан 366 млн. 600 минг сўмлик "да-

ромат" кўради.

Ўтказилган текшириш ва мониторингларда жамғарма томонидан констатинг ташилотлар ёки Иқтисодиёт вазирлигининг Товарлар бозори конюктурасини ўрганиш Маркази томонидан харид қилинган товарнинг бозор баҳоси тўғрисида расмий хулосалар олинмасдан тендер савдолари ўтказилганлиги маълум бўлди.

Давлат маблағи ҳисобли эканлигини бугун Мамасидиқ Салиев ва бошқалар англаб етган бўлсалар ажаб эмас. Улар одил суд ҳукми билан тегишли жазага тортилдилар.

Спорт одами мард, матонатли, бардошли қилиб тарбияланиши ва айна пайтда ҳалолликни ёқтиради. Шундай экан, унинг ривожига тўсқинлик қилишга қонун йўл қўймайди.

Ризқ қалолликда

Бугун юртимизда тадбиркорлик билан шуғулланаман, ўз бизнесимни йўлга қўйиб, турмушимни обод қиламан, дейдиган ишбилармон фуқаролар учун имконият ҳам, шарт-шароит ҳам етарли. Йилдан-йилга соҳага доир меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар такомиллаштирилиб, тадбиркорлик фаолиятини ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Токи тадбиркор ўзини қонун ҳимоясида эканлигини ҳис қилиб, юксак мақсадалар сари даими олинмасин.

Ахроржон АСҚАРОВ,
Бағдод туман прокурори

Маълумки, юртимиз тарихида тадбиркорлик қадим замонлардан буюн алоҳида ўрин тутиб келади. Ота-боболаримизнинг ўз ери, ўз мулки, ўз қасбу хунарига эга бўлиш, омилкорлик билан иш юритиш, тадбиркор ва ишбилармон инсонларни қадрлаш борасидаги анъаналари ҳақида кўп гапирishi мумкин. Жумладан, Соҳибқирон бобомиз Амир Темурнинг "Азми қатъий, тадбиркор, хушёр, мард ва шижоатли бир киши мингта тадбирсиз ва лоқайд кишидан афзалдир", дея таъкидлаганлари айна ҳақиқатдир.

Эҳтимол, олдинги замонларда тадбиркорлик бошқача номлар билан аталган бўлиши мумкин. Аммо, у қандай ном билан аталмасин, савдогар ёки дўкондор, хунараманд уста ёхуд касаначи бўладими, катта-кичик корхона эгасими, бундан қатъи назар, аж-

долларимиз айнан шу соҳа ҳисобидан рўзгор тебратиб, ҳам ўз оиласини, ҳам эл-юрт манфаатини таъминлаб келган.

Юқоридa таъкидланганидек, мустақиллик йилларида юртимизда тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида аҳамият қаратилиб, бу борадаги илоҳотлар жадаллик билан амалга ошириб келинмоқда. Тадбиркорлик фаолиятини рўйхатдан ўтказиш бир мунча соддалаштирилди, солиқ ставкалари камайтирилди. Ана шундай имкониятлар яратилган бир пайтда тадбиркорликнинг асл мазмунини англаб етмаган айрим фуқаролар яширин иқтисодиёт билан шуғулланишга уринса, бошқалари солиқ ва мажбурий тўловларни қасддан тўламасликка, яна бошқа тоифадагилар эса республикамиз ҳудудига контрабанда йўли билан товар-моддий бойликларини олиб кириб, ички бозорда сотишга ҳаракат

қилмоқда. Риштонлик Хурсанд Оқиллов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ана шундай инсонлардан бири бўлиб чиқди. Узини тадбиркор сифатида синаб кўрмоқчи бўлган Х.Оқиллов, "бизнеси"ни ноқонуний йўл билан бошлади.

Хурсанд Риштон туманининг қўшни Қирғизистон Республикаси билан чегарадош ҳудудларига айланма йўллар орқали ўтиб, у ердан товар-моддий бойликларни қонунга хилоф равишда мамлакатимизга олиб ўтиш орқали даромад орттиришни кўзлади-ю, шу мақсадда воёга етмаган маҳалладошлар Икром Қувватов ва Баҳодир Ҳамидовларни ҳам бу ишга жалб қилди. Қирғизистон Республикасида товар-моддий бойликлари борлигини, ушбу "мол"ни уйига келтириб беришса, ҳар бир қоли учун 10 минг сўмдан хизмат ҳақи беришини айтиб, уларни қизиқтирди. Йигитчалар рози бўлишгач, 2012 йилнинг 8 октябрь куни кечки пайт жиноий режани амалга оширишга киришишди. Соат тахминан 19:00ларда Риштон туманининг чегарадош ҳудуди орқали қўшни республикага ўтишди-да, у ердаги нотаниш шахслардан 21 млн. 858 минг сўмлик "мол" сотиб олишди. Кейин ушбу товар-моддий бойликларни айланма йўллар орқали юртимизга олиб кириб, Хурсанднинг уйи томон кетишадиган

да чегара пости хизматчиларининг эътиборини тортишди. Бундан чўчиган жиноятчилар режаларини ўзгартириб, таъкибчилардан яшириниш мақсадида Хурсанднинг таниши Дилмурод Ҳановнинг уйи томон йўл олишди. Шундай қилиб, ноқонуний йўл билан республикамиз ҳудудига олиб келинган "мол"лар Дилмуроднинг уйига яшириб қўйилди.

Тезкорлик билан олиб борилган савъ-ҳаракатлар натижасида Хурсанд Оқиллов бошчилигида содир этилган жиноят фош этилиб, 21 млн. 858 минг сўмлик товар-моддий бойликлари улардан ашъвий далил сифатида олиб қўйилди.

Жиноят ишлари бўйича Бағдод туман судида кўриб чиқилган мазкур иш юзасида Хурсанд Оқилловга тегишли жаза тайинланди.

Хулоса ўрнида яна юқоридa бошлаган фикримизда қайтамиз. Бугун юртимизда ташаббускорлиги билан оиласи ва жамиятга нафи тегаётган тадбиркорлар минглаб топилади. Улар мамлакатимизда яратилган қулай тадбиркорлик муҳитидан оқилона фойдаланиб, турмушларини обод қилишмоқда. Хурсанд Оқиллов ҳам 21 млн. сўмдан ортиқ сармоясини бирор бизнесга тегиб, қонуний йўл билан фаолият бошлаганида, бугун суднинг қора курсида ўтирмаган, маҳалла-қўй олдига ота-онанинг бошини ҳам қилмаган бўлар эди.

Кўйлик бозоридagi олғирлар

Бозорларимизга кирган кишининг пештахта-ю расталаргаги турфа хил ноз-неъматларини кўриб, она ер саховати билан деҳқон ҳимматига таҳсин айтмай илоҳи йўқ. Дарҳақиқат, мамлакатимизда янги бозорлар барпо этиш, мавжулларининг фаолиятини ривожлантириш, тақомиллаштириш ва ободонлаштириш, сотувчи ҳамма харидорларга қулай шарт-шароит яратиш мақсадида илҳом, кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Бунда Президентимиз Ислам Каримовнинг 2010 йил 26 апрелдаги "Деҳқон бозорлари ва савдо комплекслари фаолиятини ташкил қилишни янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори муҳим дастуриламал бўлаётти. Олиб борилаётган ободонлаштириш ишлари кўзич қувонтиради, нарх-навоини харидор талабидан келиб чиқиб шакллантирилаётгани, нархларнинг асоссиз ўсиши, сифатсиз ва қалбаки маҳсулотлар сотилишининг олдини олиш бўйича илҳом чора-тадбирлар кўрилаётгани истисмоилчиларга манзур бўлмоқда.

Бирок, бу борадаги ислохотлар билан бир қаторда, ўз манфаатларини жамиятникидан устун қўйиб, давлат маблағларини талон-торож қилаётганлар афсуски, учраб турибди. 2010 йилнинг 7 апрелидан 2012 йил 7 майгача пойтахтдаги "Кўйлик деҳқон бозори" ОАЖнинг директори лавозимда ишлаган Абдуусмон Муталиев савдо-сотиқ ишлари қонунчилик асосида ташкил этилишини таъминлаш ўрнига қингир йўлга кириб, нафсининг ноғорасига ўйнашни бошлади. Жамият бош ҳисобчиси Дания Яхьева, савдо расталарини тозалаш ва назорат қилиш бўлими бошлиғи Дилмурот Абдурахимов, фуқаро Нодиржон Қасимов, автотўлов жойи чипта сотувчиси Сайдал Мадрохимов, бозор ҳуқуқшуноси Нурбек Рустамов ва бошқалар билан жиноий тил бириктириб, уларнинг кўмагида уюшган жиноий гуруҳ ташкил қилган раҳбар, жамият мулкчини талон-торож қилишга муккасидан кетди. Улар ўзларининг гаразли мақсадлари йўлида бозорлар фаолиятига оид қонун ва меъёрий ҳужжатлар талабларини ҳам нутиб қўйишди.

Раҳбарлик курсисига ўтирган А.Муталиев давлат мулки ҳисобланган деҳқон бозорини ўзининг шахсий "томорқа" сизга айлантириб олди, десак хато қилмасак керак. Чунки, у дастлаб бозор атрофидаги автотураргоҳлардан "даромад" олишни йўлга қўйди. Аслида жамият учун автотураргоҳларга 7,550 метр квадрат майдон ажратилган бўлса-да, директор бошчилигидаги жиноий гуруҳ солиқ тўлашдан бўйин товлаш мақсадида ўзбошимчилик билан яна 2,574 метр квадрат майдонни қўшиб олишган. Натижада 2010-2011 йилларда 1.958,5 метр квадрат майдон ҳеч қаерда акс эттирилмай, жами ҳисобда солиқ солинадиган объектлар 240 млн. 630 минг сўмга қамайтириб кўрсатилиб, ўтган вақт давомида 292 млн. 585 минг сўмликдан зиёд хиз-

матларни амалга оширган ҳолда, қўшимча майдонлардан ноқонуний даромад топишган.

Автотураргоҳлар хизматидан сувдек оқиб келаётган маблағлар жамият директорининг "иштахаси"ни янада очиб юборди шекилли, у энди қўл остида ишлайдиган ходимлардан уларни ишдан бўшатиб юбормаслик баҳонаси билан пора олишни "кашф" этди. Масалан, бозор ходими Б.Ҳикматуллаевдан жамият хизматидан тушган пуллардан қунига 300 минг сўм беришни талаб қилди. Илоҳсиз қолган Б.Хикматуллаев айтилган миқдордаги пулларни қассага кирим қилмасдан, директорга яқин бўлган шахслар орқали унга "узатиб" турди. Оқибатда маълум давр мобайнида бозор хизматидан тушган 37 млн. сўм маблағ А.Муталиевнинг ҳаменидан жой олаверди. Хизмати орқали директори "маош" билан таъминлашга мажбур бўлганлардан яна бири бозор ходими Ш.Игамбердиев ҳисобланади. У ҳам тушган пуллардан бир қисмини қассага кирим қилмайдиган, қунига 200 минг сўм миқдордагисини А.Муталиевга пора тариқасида етказиб беради. Натижада жами 100 млн. 800 минг сўм бозор мулки талон-торож қилинади.

"Фаолият"ини шу тарзда давом эттирса, текин бойлик оқиб келишини ҳиз этган жамият раҳбари А.Муталиев С.Мадрохимов билан тил бириктириб, автотураргоҳ жойларидаги чипта сотувчилардан қунига 300 минг сўмдан улуш беришни талаб қилади. Унинг буйруғини рад эта олмаган ходимлари хизматдан тушган нақд пуллари "шеф"га узатиб турилади. Шу йўл билан 2011 йилнинг сентябрь ойидан 2012 йилнинг апрель ойига қадар 72 млн. сўм пул жамият раҳбарининг шахсий эҳтиёжлари учун етказиб берилади. Халқимиз орасидаги "савоб иш қилсанг, охирига-ча қил", деган нақлини ўзига мослаб олган А.Муталиев, бу

пулларнинг бир қисмини АКШ долларига алмаштириб беришларини талаб қилади ва натижада 12 минг долларини чўнтағига "кирим" қилади.

Бозорда кўрсатилган хизматлардан тушаётган маблағлардан директор А.Муталиев ўзига пул оқиб келиб турадиган "ариқча"лар барпо этишда давом этиб, энди бозорнинг тарозихоналарига аҳамият беради. Яъни тарозибонлар Б.Абдуллаев қунига 25 минг сўм, Ш.Қазақов эса 20 минг сўмдан бериб турса, келгусида ҳам эгаллаб турган лавозимларида ишлашларини уқтиргач, бу "ариқча"дан ҳам 2011 йил май ойидан 2012 йил апрелгача 24 млн. 600 минг сўм оқиб келиб, раҳбарнинг шахсий сейфидан жой олади.

"Иштаха оқват пайтида келди", деганларидек, А.Муталиевнинг ҳам иштахаси вақт ўтган сайин очилиб бораверади ва оқибатда бозордаги юкларни сақлаш хонаси ҳамда арваларни ижарага бериш хизмати ходимлари ҳам директорга "чўтла" беришга мажбур бўладилар. А.Муталиев раҳбарлик қилган даврда юкхонадан қунига 600 минг сўмдан, жами 12 млн. 885 минг сўмини, арвалар ижарасидан тушган маблағлардан эса 47 млн. 500 минг сўм шахсий "фонди" учун ўзлаштириб олади.

Кўп ўтмай А.Муталиев бозор ҳисобидан давлат бюджетига тўланадиган маблағларни "нишонга" олади. Унинг бу нияти амалга оширишда жамият бош ҳисобчиси Дания Яхьева ёрдам қўлини чўзади. Шундай қилиб, икковлон 2010 йилда жамият ҳисоб рақамига коммунал хизматлар тариқасида тушган пул маблағлари ва меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги тўловларни ҳисоботларда акс эттирмасдан, расмий ҳисобланган бухгалтерия ҳужжатларини сохталаштиришди. Бунинг натижасида маҳаллий бюджетга 50 фоизли ажратма бўйича 21 млн. 816 минг 600 сўм, ишчи ва хизматчиларнинг ойлик маошидан олинадиган даромад солиғи бўйича 5 млн. 265 минг 600 сўм, пенсия жамғармасига 1,5 фоизли ажратма бўйича 678 минг 200 сўм, Республика йўл жамғармасига 678 минг 200 сўм, Республика мактаб таълимини ривожлантириш жамғармасига 226 минг 100 сўм, ягона ижтимоий тўлов бўйича 327 минг 600 сўм, Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига сугурта бадалли учун 52 минг 400 сўм, жами 29 млн. 44 минг 700 сўмлик солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни давлатга тўламасдан, мансаб сохтакорлиғи йўли билан солиқ солинадиган объектларни яширишди. Бундай ҳолат 2011 йилда ҳам такрорланди ва 27 млн. 278 минг сўмдан зиёд маблағ давлат бюджетига қасддан тўланмайди.

Афсуски, жамият директори ва унинг ҳамтовоқлари томонидан амалга оширилган қингирликлар фақатгина юқорида баён этилганлардангина иборат эмас. Бош ҳисобчи Д.Яхьева билан жиноий тил бириктирган А.Муталиев, шунингдек, бозор ҳудуди ҳамда жамиятга тегишли бир неча жойларга ваколатли ташкилотларнинг рухсатини олмасдан, энгил

турдаги қурилиш ишларини амалга ошириб, кўчма киоскалар ташкил этади. Кейин эса уларнинг мавжудлиғи ва фаолият кўрсатаётгани ҳақидаги маълумотларни ҳужжатларда акс эттирмай, бозор ҳуқуқшуноси Нурбек Рустамов иштирокида бу дўконларни тадбиркорларга ижара шартномалари асосида фойдаланишга бериб юборади. Натижада бундай ноқонуний ҳамда ўзбошимчилик билан қурилган 245 энгил турдаги дўконлардан 3 млрд. 477 млн. 458 минг сўм даромад қилинган бўлиб, давлатга мажбурий тўлашни керак бўлган 1 млрд. 738 млн. 729 минг сўмдан ошиқ маблағ тўланмайди.

Ноқонуний қурилишлардан ҳам жиноий даромад топишнинг ҳадисини олган жамият директори А.Муталиев кўп ўтмай яна бир "иш"га қўл уради. Бектемир туман ҳокимининг қарори билан "Кўйлик деҳқон бозори" ОАЖ ҳудудида ажратилган ер майдонида улушдошлик асосида новвойхона қурилиши керак эди. Аммо, раҳбар қурилиш ишларини фуқаро Н.Азизовага топширади. Объект Н.Азизованинг шахсий маблағлари ҳисобига, ёлланма ишчиларни ёллаш орқали қурилади. Аммо, ҳақиқатда сарфланмаган пулларни тасдиқловчи ҳужжатларсиз 38 млн. 141 минг 900 сўм миқдордаги харажат "Кўйлик деҳқон бозори" ОАЖ томонидан асоссиз, қонунга хилоф равишда қабул қилинади ва ҳисобга киритилган сўмма эвазига маълум вақтгача Н.Азизовадан ижара ҳақи ундирмасликка келишиб олинади. Оқибатда бозор газнасиз 38 млн. 141 минг сўм миқдорда зарар кўради. Худди шундай ҳолатга бозорнинг тайёр оқватлар павилонини қуриш жараёнида ҳам йўл қўйилади. Бу ерда Г.Манашова ўз шахсий маблағлари эвазига қурилиш ишларини якунлаган бўлса-да, 31 млн. 716 минг сўмдан ортиқ харажат қилингани ҳақидаги сохта маълумот, маълум вақтгача ижара ҳақини бермаслик эвазига бозор ҳисобига қабул қилинади. Бундан ташқари, яна бир нечта шундай ҳолатларда директор ва бош ҳисобчи сохта маълумотларни бозор ҳисобига қабул қилиб, жамиятга катта миқдорда зарар етказишади.

Қурилишлар ҳисобига оқиб келаётган ноқонуний маблағлар А.Муталиев бошчилигидаги жиноий гуруҳга "мой"дек ёқиб тушади. Бозор ҳудудида таъмирлаш ишларини амалга ошириш мақсадида жамиятга қарашли дўконларда фаолият юритаётган тадбиркорлардан нақд пул йиғишни мақсад қилган шериклар бу вазифани директорнинг яқин таниши Нодиржон Қасимовга, яъни ОАЖга мутлақо алоқаси бўлмаган шахсга топширишади. Нақд пулнинг дарагини эшитган Н.Қасимов дарров энг шимариб, ишга киришди-да, ОАЖ директори А.Муталиевнинг кўрсатмаси билан тадбиркорларнинг савдо дўконларига қўшимча майдон қўшиб беришни ваъда қилиб, йигирмадан ошиқ дўконларда фаолият юритаётган тадбиркорлардан жами 197 млн. 708 минг сўм маблағни йиғиб

Мирағлам МИРЗАЕВ,
Тошкент шаҳар прокурорининг
биринчи ўринбосари

олади. Оқибатда бу сафар ҳам тадбиркорларнинг қонун билан қўриқланадиган манфаатларига ҳамда "Кўйлик деҳқон бозори" ОАЖга катта миқдорда зарар етказилади. Шунингдек, бозорни таъмирлаш, ҳудудини ободонлаштириш учун бир нечта ташкилотлар билан шартномалар имзоланади. Бирок, шартномада кўрсатилган маблағ бўйича ишлар тўлиқ ҳажмда охирига етказилмаган бўлса-да, "Кўйлик деҳқон бозори" ОАЖ томонидан шартномада кўрсатилган пуллар тўлалигида мазкур ташкилотларга ўтказиб юборилаверади. Натижада ОАЖнинг 17 млн. 662 минг сўмдан ортиқ маблағи директорнинг маъсулиятсизлиги тўғрисида талон-торож қилинади.

Бозорни арзон ва сифатли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлашда ҳам А.Муталиев бош ҳисобчи Д.Яхьева билан жиноий режа тузади. Унга кўра, бир неча шахс билан бозорга қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш тўғрисида сохта шартномалар тузиш керак эди. Бу борада улар қийинчиликка дуч келишмади. Ишлари хамирдан қил суғургандек осон битди. Қалбаки шартномаларга бир неча фуқарони алдаб, қўл қўйдирадилар, баъзиларининг имзолари эса сохталаштирилиб, гўёки улар бозорга маҳсулот етказиб беришгандек бўлишади. Аслида эса шартнома эгалари қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини умуман етиштирмаган. А.Муталиев ва Д.Яхьеваларнинг режалари "кўнглидагидек" амалга ошади. Натижа ҳам ёмон бўлмади. Чунки, улар сохта шартномадан бўйича "маҳсулот харид қилинди", дея жамиятнинг ҳисоб рақамидан 181 млн. 61 минг сўм миқдордаги пулни нақдлаштириб, ҳамёнларини қаппайтириб олишади. Шунингдек, А.Муталиев деҳқон-фермер хўжаликларини билан қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш учун тузилган шартномаларда ҳам жамият маблағларининг бир қисмини ўзиники қила олди. У фермерлар томонидан етказиб берилган маҳсулотлар бозорда шаклланган нархлардан анча арзон тақдим этилган бўлса-да, расмий ҳужжатларда нархларни сунъий равишда ошириб кўрсатиб, ўртада ҳосил бўлган фарқдаги сўмма 9 млн. 19 минг сўм ОАЖнинг маблағларини осонгина қўлга киритди.

Юқорида келтирилган ўтилган ҳолатлардан ташқари, А.Муталиев бошчилигидаги "Кўйлик деҳқон бозори" ОАЖга ин қуриб олган жиноий гуруҳ аъзолари ўз манфаатлари йўлида яна қўлбақ қонунбузарликларни содир этишганлиги инкор этиб бўлмас далиллар билан ўз тасдиғини топди. Жиноят эса ҳеч қачон жазосиз қолмайди. Бу қимсаларнинг барча қилмишлари тергов-суриштирув жараёнида тўлиқ фош этилди. Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар судининг ҳукми билан барча айбдорларга қонуний жазо тайинланди.

2004 йилдан "12-Автобус саройи" ОАЖнинг бош ҳисобчиси сифатида фаолият юритган Дилмурод Мусабоев кун келиб янада юқорида лавозимга ўтиришни орзу қилган бўлса, не ажаб. Ахир "Генерал бўлишни орзу қилмайдиган соғат бўлмайди", деган гап бежиз айтилмаган-ку! Нима бўлганда ҳам 2011 йилнинг сентябрь ойида у "7-Автобус саройи" ОАЖнинг бошқарув раиси этиб тайинланди.

Ғалвир сувдан кўтарилганда...

"Ҳа энди, ишда ўзини кўрсатган бўлса кераки, унга бундай лавозимни ишониб топширишбди. Омадини берсин!", — дерсиз. Дарҳақиқат, бу хабарни эшитганларнинг кўпчилиги унга омад тилади. Шундай қилиб, янги раҳбар иш бошлади. Аммо... аммо орадан бир йил ўтиб, "ғалвир сувдан кўтарилди", яъни корхонада тегишли тартибда текширув ўтказилди-ю, анча-мунча қингирликлар "ғалвир" тўрида осилиб қолди.

Маълум бўлишича, корхонадаги қингирликларнинг ривожини анча олдинга бориб тақалади. Анироғи, Д.Мусабоев "12-Автобус саройи" ОАЖнинг бош ҳисобчиси бўлган пайтдаёқ, жамият бошқаруви раиси Қудратилла Зикиров билан келишган ҳолда фаолият юритган экан. Ҳар икки мутасадди гапни бир ерга қўйишди-да, жамият томонидан амалга оширилган молиявий ва ҳўжалик фаолият юзасидан ўз вақтида ҳисобот топшириб, улар бўйича белгиланган солиқ ва мажбурий тўловлар тўланишини таъминлашлари лозим бўлса-да, бунга амал қилмайдилар. Натижада 2010 йил учун фойда солиғи бўйича 4 869,6 минг сўм ва инфраструктуранинг ривожлантириш солиғи бўйича 3 918,0 минг сўм, 2011 йил учун фойда солиғи бўйича 147 182,0 минг сўм ва инфраструктуранинг ривожлантириш солиғи бўйича 77 337,2 минг сўм қўшимча ҳисобланган ва жами 233 306,8 минг сўм қўшимча ҳисобланган солиқлар тўланмай, солиққа тортиш базаси асоссиз камайтирилиши натижасида давлат манфаатларига 233 306,8 минг сўм зарар етказилди.

Бундан ташқари, жамият мутасаддилари нақдлаштириш билан шуғулланувчи бир неча МЧЖлар билан келишган ҳолда, товарсиз операцияларни амалга ошириб, уларнинг ҳисоб рақамларига жами 1182824,0 минг сўм пул ўтказиб, шунча миқдордаги маблағни нақдлаштирганлар. Шунингдек, тегишли ҳўжатлари бўлмаган товар-моддий бойликлар ҳақиқий нархиغا нисбатан қиммат нарҳда қилиниб, қолган маблағ ўзлаштириш йўли билан талон-тороҳ қилинган. Натижада жамият манфаатларига 318897,6 минг сўм миқдорда зарар етказилган.

Бу шахслар ҳайдовчилар томонидан бажарилган рейслар сонини ошириб кўрсатиб, манфаатдор бўлишининг ҳам йўлини топширган экан. Масалан, биргина 2010 йил учун ҳақиқатда амалга оширилмаган 6215 та ортиқча қатнов рейслари ҳўжатлаштирилиб, умумий ҳаражатлар 115922,2 минг сўмга асоссиз кўпайтирилган ва давлат бюджетидан шу ҳаражатни қоплаш учун до-

Азиз МУСАБАЕВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси бўлим бошлиғи

тация олинган. 2011 йилда ҳам 6622 та ортиқча қатнов рейслари фақатгина ҳўжатларда қайд этилиб, яна дотация олинган. Охир-оқибат давлат бюджетига жами 248607,2 минг сўм миқдорда зарар етказилган.

2011 йилнинг май ҳамда июль ойларида жамият ҳудудидида овқатланиш комплексида қурилиш-таъмирлаш ишларини амалга ошириш юзасидан "Admix Trade" МЧЖ билан шартномалар тузилади ва жамият мутасаддилари ушбу ҳолатдан ҳам унумли фойдаланадилар. Яъни бажарилган ишлар қийматини ошириб кўрсатиб, умумий ҳисобда жамиятга 89 млн. 755 минг 262 сўм миқдорда моддий зарар етказилади.

Қ.Зикировнинг қўл остида фаолият юритган вақтида Д.Мусабоевнинг бундай ишларга қўзи пишиб қолган эмасми, раҳбарликни бошлаб, у ҳам аста-секин ўзининг манфаати учун ҳаракат қилишни бошлади. Чунончи, илгари ишлаган корхонаси ҳамда янги иш жойидан амрига мунтазир шахсларни топиб, уларнинг ёрдами билан қисқа муддатга ташкил қилинган ташкилотлар билан сохта шартномалар имзолаб, сўнгра улардан товар-моддий бойликлар қабул қилинганлиги ҳақида ҳўжатларнинг расмийлаштириш орқали товарсиз операцияларни амалга ошириб, ҳисоб рақамидида 680 792,1 минг сўм пул маблағларини нақдлаштириб олган.

2012 йилнинг ёзида Д.Мусабоев хайрли ишга қўл уради. Яъни жамият биноларининг том қисмини таъмирлаш мақсадида "Alabata Trade" МЧЖ билан шартнома тузади. Аммо ҳисоб-фактураларда бажарилган ишлар ҳажми 8 млн. 429 минг 828 сўмга ошириб кўрсатилади ва натижада жамиятнинг шунча миқдордаги маблағи талон-тороҳ қилинади.

Албатта, юқорида кўрсатилган қингирликларнинг содир этилишида раҳбарлар ҳар иккала автобус саройидаги бир неча ишончли ходимга сўяниб иш қўришган. Яъшики, корхоналарда текширувлар ўтказилиб, қонунбузарликлар ошқор бўлди. Йўқса, ким билсин, ноқонуний ҳолатлар яна қанча давом этарди.

Умуман олганда, буларнинг барчаси Д.Мусабоев, Қ.Зикиров ҳамда уларнинг гўмашталари томонидан амалга оширилган қингир ишлардан бир шингил, холос. Ёзаман деса, гап кўп. Аммо нима бўлганда ҳам, ҳалоллик билан фаолият юритиш ўрнига нопок қилмишларга қўл урганларга жазо муқаррар. Суд томонидан ушбу жиноят иш қўриб чиқилиб, айбдорларга қилмишларига яраша қонун доирасида жазо тайинланди.

Меҳр ўрнини эгаллаган адоват

Нега тўнадондаги нотинч вазиятга теварак-атрофдаги одамлар бефарқ, лоқайд қарашган? Нима учун ота-болани муросага келтиришмаган? Яқин кишилари, маҳалла-қўй қўл ситамасдан, уларни иймон-инсофга чақириб, ўрталарида газак олаётган адоватни жилволашга астойдил ҳаракат қилганларида, шубҳасиз, фожианинг олами олинарди.

Бир пайтлар маҳалладаги ибратли, тинч-тотув бўлган марҳум Сатторали Аҳмаджоновнинг (исм-фамилиялар ўзгартирилган) оиласига барча ҳавас қилар эди. У турмуш ўртоғи Одинахон билан ўғил-қизларини беками-қўст тарбиялаб, вояга етказиш учун астойдил ишлади. Ишонаси — темир йўл вокзалининг қўриқлаш бўлинимасида ҳам ҳалол ва интизомли ходим сифатида ўзига яраша обрў-эътибор қозонди.

Вақти-соати билан тежаб-тергаб ортирган маблағига "Жигули" сотиб олиш тарадудига тушиб. Бозорга чиқиб, танлаган машинасининг эгаси билан савдолашди. Нарҳини туширишга ҳаракат қилди, бўлмади. Тарзуви қўлтиғидан тушганида, хотини Одинахон жонига оро кирди. "Бу ота-онамдан қолган мероснинг укам Ботиржонга тегишли қисмидан, кейинчалик қайтариб берарсиз", дера етишмаётган маблағни қўшди. Сатторали сотиб олган "Жигули"да қирақашлик қилиб юриб, темир йўл вокзалидаги ишдан бўшайди. Топиш-тутиши ёмон эмасди. Тўйлар қилди, бирин-кетин қизларини турмушга узатди. Қарзини тўламоқчи бўлиб турганида, Ботиржон жиноятга қўл уриб қамалди. Узоқ муддатга озодликдан маҳрум этилган қайниси 2008 йилда амнистия шарофати билан қамоқхонадан қўчиб келди. Унинг ва оиласи, на уйи бор эди. Опаси Одинахоннинг хонадонидан бошлана тоқди. Қарздорлиги туфайли поччаси вақтинча яшаб туришига эътироз билдира олмади. Тишини тишига босиб, чидашга мажбур бўлди. Ойлар, йиллар ўтиб борар, бироқ Ботиржон ҳали-бери хонадонни тарк этмоқчи эмасди. Сатторали аламини ичкиликдан олди. Бунинг устига иши орқага кетди. "Дамас", "Нексия", "Тико" каби янги автоуловлар кўчаларни тўлдириб, эски "Жигули"сига йўловчилар чиқмай қўйишди. У қирақашликка бос қилиб, ишсиз юрган кезларида бир улфати қўлаб юборди. Унга эргашиб, Тошкент шаҳрига йўл олди. Қўйлик бозоридаги ошхоналардан бирида оспазлик қила бошлади. Бозорда мевафурушлик билан шуғулланувчи ҳамшаҳри, бева аёл билан танишди. У билан эру хотиндай яшаб юриб, ичкиликка баттар ружу қўйди. Уйига пул жўнатмай, топганини маишатга, ичкиликка сарфлайверди. Орадан икки йил ўтиб, уйига куппа-қуруқ қайтиб келди. Тарки одат амрумахол, ичкиликка берилиб, қарзга ботаверди. Рўзгордан барака кўтарилиб, эру хотин, ота-бола ўртасида уриш-жанжаллар одат тусига кирди. Сатторали уйига жойлашиб олган собиқ маҳбус — қайнисини кўргани кўзи йўқ, мастлигида уйни бўшатиб қўй, дера хайдашга тушади. Уриш-жанжаллардан безиган, рўзгор юки елкасига тушган ўн тўққиз яшар кенжа ўғли Мухторали 2010 йилда хорижга ишлагани жўнади.

— 2012 йил май ойлари бўлса керак, — деди суд мажлисида гувоҳ Одинахон Аҳмаджонова. — Турмуш ўртоғим яна маст бўлиб келиб, жанжал кўтарди. Бунинг эшитиб турган қўшимиз Қобилжон ўғлим Мухторалига телефон қилибди. Ўғлим менга қўнғироқ қилиб, икки-уч кунда ойлигим чиқади, етиб бораман, деди. Мен одатдаги жанжал, келмай қўявер, деб уни хотиржам қилмоқчи бўлдим. Аммо, барибир кўнгли гаш бўлган ўғлим июнь ойида уйга кириб келди...

— 2012 йил май ойлари бўлса керак, — деди суд мажлисида гувоҳ Одинахон Аҳмаджонова. — Турмуш ўртоғим яна маст бўлиб келиб, жанжал кўтарди. Бунинг эшитиб турган қўшимиз Қобилжон ўғлим Мухторалига телефон қилибди. Ўғлим менга қўнғироқ қилиб, икки-уч кунда ойлигим чиқади, етиб бораман, деди. Мен одатдаги жанжал, келмай қўявер, деб уни хотиржам қилмоқчи бўлдим. Аммо, барибир кўнгли гаш бўлган ўғлим июнь ойида уйга кириб келди...

— 2012 йил май ойлари бўлса керак, — деди суд мажлисида гувоҳ Одинахон Аҳмаджонова. — Турмуш ўртоғим яна маст бўлиб келиб, жанжал кўтарди. Бунинг эшитиб турган қўшимиз Қобилжон ўғлим Мухторалига телефон қилибди. Ўғлим менга қўнғироқ қилиб, икки-уч кунда ойлигим чиқади, етиб бораман, деди. Мен одатдаги жанжал, келмай қўявер, деб уни хотиржам қилмоқчи бўлдим. Аммо, барибир кўнгли гаш бўлган ўғлим июнь ойида уйга кириб келди...

Файрат ФОЗИЛОВ,
Қўқон шаҳар прокурори вазифасини бажарувчи
Исроил ИБРОҲИМОВ,
«Нуқид»

Ўғил отасини ичманг, маҳалла-қўйда бош кўтариб юролмай қоляпмиз, деб йўлга солмоқчи бўлди.

— Бўпти, Ботирни йўқот кўзимдан, ичинини ташлайман. Онангга айтган гапини ўз қулоғим билан эшитдим. Менга битта уй олиб беринг, кўчиб бораман, дейди. Уй олиб бермасак, қўчиб кетмасмиш. Одам дегани шунчалик сурбет бўладими?

Ботир бир баҳона, аслида Сатторали ичкиликсиз туролмайдиган бўлиб қолган эди. Мухторали аввалига сўраганида, дадасига пул бериб турди. Кейин йўқ, дера бермай қўйди. Мастлигидаги ҳақоратларига чидамай, отасига қўл кўтарди. Йўқлаб келиб, орага тушган аммасини қувиб солди.

Оқсоқоллар бир-икки ота-болани яраштиришга уриниб кўришди. Сўнгра қўл силташди.

...Саҳарда Моҳитобнинг қўл телефони жиринглади. У уйқусираб кимсиз, деди.

— Опа, дадамни бўғиб ўлдириб қўйдим, — деди Мухторали.

Моҳитоб турмуш ўртоғи билан етиб келганда, эшикни укаси очди. Дадаси ётоқхонадаги қаравотда, жағи боғлаб қўйилган ҳолатда ётган эди. "Тез ёрдам" чақириб бейфойда, жони узилганди. Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари кириб келишди.

— Уша кун эрталаб соат тўққизларда уйқудан туриб, тоғам ва синглим билан нонушта қилдик, — деди суд мажлисида судланувчи Мухторали Аҳмаджонов. — Бир неча кун аввал дадам уришганида аямнинг юраги орғиб, қасалхонага тушган эди. Нонуштадан кейин шаҳар марказий шифохонасига бордим. Кундуз соат учларда уйга қайтдим. Дадам кечкурун сақкизларда кўчадан маст ҳолда кириб келди. Синглимга менга жой солиб бер, аканг кўзимга қўринмасин, деди. Мен ташқарида, сўрида ётиб ухлаб қолдим. Тунги соат иккиларда дадам мени уйғотиб, телефонимни сўраганида уйқусираб, телефон батареясини берибман. Синглимнинг айтишича, дадамнинг жаҳли қичиб, бақир-чақир қилиб, яна тоғамни кўчага хайдабди. Тагин уйқумни бузиб, ётган жойимда сўка бошлади. Ҳаммангни ўлдираман, дера сўкиниб, ҳақорат қилаверди...

Ҳақоратлар жонидан ўтиб кетган Мухторали ўрнидан туриб, дадасини қулочқашлаб уриб йўқитади. Юзини ерга қаратиб, қўлларини белига қаёйриб, сўрида илиниб турган арқонда боғлайди. Кейин уни меҳмонхонага опичлаб олиб кириб, диванга ётқизади. Дадаси тинмай ҳақорат қилаверади. Мухторали тишини тишига босиб чидайди.

— Тагин ўрнидан туриб тўполон қилмасин, тек ётсин, деб оёғини боғлаб қўймоқчи бўлдим, — дейди судланувчи кўрсатмасини давом эттириб. — Дадам бетимга тегиб юборди...

Бу тепки 21 яшар йигитнинг сабр-қасбини тўлдириб-тоширади. Жони ҳалқумига келиб, қўлга тушган электр симини отасининг бўйнига ташлаб, бўғади. Типирчиламай қолчак, симни бўшатади. Отасининг жони узилганини кўриб, эс-ҳушини йиғади. Опасига телефон қилади...

Шу тариха, оила бошлигининг ичкиликка берилиши оқибатида ота-бола ўртасидаги меҳр-оқибат ўрнини эгаллаган адоват газаклайверди. Охир-оқибат ўғил отасининг жонига қасд қилиб, манглайига падарқуш тамғасини уриб олди.

Суд падарқушга озодликдан маҳрум этиш жазосини тайинлади.

Кутлов

Жамоатчилик эътирофи

Хуқуқ тарғиботи соҳасидаги фидоқорона меҳнатлари туфайли эл-юрт назарига тушган инсон, прокуратура фахрийси Мехринисо Саимова кутлуғ 60 ёшни қарши олмақда.

У 34 йилдан ортиқ умрини қонунийликни таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш ҳамда ҳуқуқий-амалий тажрибасини ёш ходимларни тарбиялашга бахшида этиб, жамоатчилик орасида эътибор қозонди.

Мехринисо Сафаровна иш фаолияти давомида Тошкент шаҳар Миробод ва Шайхонтоҳур туманлари прокурорларининг ёрдамчиси, Тошкент вилоят прокурорининг ёрдамчиси ва катта ёрдамчиси, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг катта ёрдамчиси, Тошкент шаҳар Ҳамза туман прокурорининг катта ёрдамчиси лавозимларида самарали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди.

Камтарлиги, фидойилиги ва хизмат бурчиға сарқатлиги билан сафдошлари орасида ҳурмат қозонди.

Инсонларга нисбатан самимийлиги, меҳнатсеварлиги туфайли эл-юрт олдида қадр топди.

Мехринисо Сафаровнанинг кўп йиллик меҳнат фаолияти прокуратура раҳбарияти томонидан муносиб баҳолалиб, бир неча маротаба рағбатлантирилди.

Хурматли Мехринисо Сафаровна, таваллуд айёмингиз муборак бўлсин! Сизга ва оила аъзоларингизга тинчлик-омонлик, соғлиқ-саломатлик, хуш кайфият, ҳонадонингизга файзу барака тилаймиз!

Ўзбекистон Республикаси
Бош прокуратураси жамоаси
ва Фахрийларни ижтимоий
қўллаб-қувватлаш
жамоатчилик Маркази

«RESPUBLIKA MULK MARKAZI» ЁАЖ Пойтахт филиалида бошлангич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибда ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

I. Савдога Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармасининг 2013 йил 25 мартдаги 49К-ПО-сонли буйруғига асосан, Тошкент шаҳри, Сергели тумани, С.Толипов кўчаси 3-уй манзилида жойлашган, "4-сон таъмирлаш қурилиш йиғиш бошқармаси" МЧЖнинг устав фондидаги бошлангич баҳоси — 517 726 900 сўм бўлган (кейинги ўринларда "Улуш" деб аталувчи) 98,64 фоиз давлат улуши қўйилмоқда.

— Балансда сақловчининг номи: "4-сон таъмирлаш қурилиш йиғиш бошқармаси" МЧЖ.

— Фаолият-ихтисослиги: Иссиқлик қувурларини тўлиқ таъмирлаш.

II. Савдога Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармасининг 2013 йил 25 мартдаги 50К-ПО-сонли буйруғига асосан, Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Бобур кўчаси 45-уй манзилида жойлаш-

ган, "YENGMATIJMARKAZI" МЧЖнинг устав фондидаги бошлангич баҳоси — 243 444 680 сўм бўлган (кейинги ўринларда "Улуш" деб аталувчи) 25 фоиз давлат улуши қўйилмоқда.

— Балансда сақловчининг номи: "YENGMATIJMARKAZI" МЧЖ.

— Фаолият-ихтисослиги: Ўзбекистон Республикаси Қурулди Кучларини тикув хомашёлари билан таъминлаш.

III. Савдога Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармасининг 2013 йил 25 мартдаги 51К-ПО-сонли буйруғига асосан, Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Мирқилова кўчаси 68а-уй манзилида жойлашган, "Тоғ-геология жамланма экспедицияси" МЧЖнинг устав фондидаги бошлангич баҳоси - 197 104 700 сўм бўлган (кейинги ўринларда "Улуш" деб аталувчи) 29,5 фоиз давлат улуши қўйилмоқда.

— Балансда сақловчининг номи: "Тоғ-геология жамланма экспедицияси" МЧЖ.

— Фаолият-ихтисослиги:

Фойдали қазилмаларни тўлиқ қидириш ишларини олиб бориш.

Оқорида қайд этилган "Улуш"ларнинг савдоси 2013 йил 30 апрель кун соат 11:00 да бўлиб ўтади. Бюртномалар расмий иш кунлари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик). Бюртномаларни қабул қилишнинг охириги мuddати: 2013 йил 26 март кун соат 18:00.

Ушбу "Улуш"лар 2013 йил 30 апрель кун соат 11:00 да қабул қилинади, тақрирор савдолар 2013 йил 7,14,21 май кунлари соат 11:00да бўлиб ўтади. Тақрирор савдолар учун бюртномаларни қабул қилишнинг охириги мuddати 2013 йил 7 майдаги савдо учун 2013 йил 3 май кун соат 18:00; 2013 йил 14 майдаги савдо учун 2013 йил 10 май кун соат 18:00; 2013 йил 21 майдаги савдо учун 2013 йил 17 май кун соат 18:00.

Талабгорлар "Улуш"лар бошлангич баҳосининг 15 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини бюртномалар қабул қилинадиган охириги кунга қадар ОАИКБ "Ипак йўли банки" Сағбон ф-

лидаги тўлашари шарт: 20210000500571452141, МФО: 01036, СТИР: 200933850. ОКОНХ: 83300 х/рга тўлашари шарт. Савдо натижаларига кўра олиб чиққан иштирокчиға 20 кун ичида сотувчи (Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси) билан олди-сотди шартномаси расмийлаштириш мажбурияти юклатилади.

Туланган закалат "Улуш" сотилиш баҳосининг 15 фоиздан камми ташкил этса, савдо олиб чиқарилган активнинг олди-сотди шартномаси тузилгунга қадар сотувчи ёки савдо ташкилотчисининг банк ҳисоб рақамига етишмаётган суммани тўлаши шарт.

Бюртномалар қабул қилинадиган манзил: Тошкент ш., Миробод т., Истикбол кўчаси, 34-уй. Тел: 236-38-28. www.rmm.uz.

Гувоҳнома: 006231.
Савдо ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳар А.Темур шох кўчаси 16а-уй ДРК Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси биносининг мажлислар зали.

«KO'CHMAS MULK SAVDO XIZMATI» МЧЖ Фарғона вилоят филиали бошлангич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибда ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

Савдога Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарорига ва Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Фарғона вилоят ҳудудий бошқармасининг 2012 йил 30 декабрдаги 100285/113-3-сонли буйруғи ва 2013 йил 7 мартдаги Аукцион савдосини ўтказиш комиссияси йиғилиши баённомасига асосан, Риштон тумани, "Сўх-оқтепа" ирригация тизими бошқармаси балансидаги Риштон тумани, Богистон МФЙ, Богистон қишлоғида жойлашган, бошлангич баҳоси - 12 618 000 сўм бўлган (кейинги ўринларда "Давлат активи" деб юритилади) "Жанобод СТБ" бино-иншоотлари қўйилмоқда.

— Балансда сақловчининг номи: "Сўх-оқтепа" ирригация тизими бошқармаси.

— Фаолият-ихтисослиги: Ирригация ва мелиорация.

Умумий майдони 111,38 кв.м., қурилиш

ости майдони 111,38 кв.м.

Савдо 2013 йил 29 апрель кун соат 14:00 да бўлиб ўтади. Бюртномалар расмий иш кунлари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик). Бюртномаларни қабул қилишнинг охириги мuddати: 2013 йил 26 апрель кун соат 18:00.

Оқоридаги "Давлат активи" 2013 йил 29 апрель кун соат 11:00 да қабул қилинади, тақрирор савдолари 2013 йил 8, 15, 22 май кунлари соат 14:00 да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз. Тақрирор савдо учун бюртномалар қабул қилишнинг охириги мuddати: 2013 йил 8 майдаги савдо учун 2013 йил 6 май кун соат 18:00; 2013 йил 15 майдаги савдо учун 2013 йил 13 май кун соат 18:00, 2013 йил 22 майдаги савдо учун 2013 йил 20 май кун соат 18:00.

Талабгорлар "Давлат активи" бошлангич баҳосининг 15 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини бюртномалар қабул қилинадиган охириги кунга, "Халқ

банки" Фарғона вилоят филиалидаги: 2020800004920609011 МФО: 00497, СТИР: 207122519 х/рга тўлашари шарт.

Савдо натижаларига кўра олиб чиққан иштирокчиға 20 кун ичида сотувчи (Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Фарғона вилоят ҳудудий бошқармаси билан олди-сотди шартномаси расмийлаштириш мажбурияти юклатилади).

Туланган закалат "Давлат активи" сотилиш баҳосининг 15 фоиздан камми ташкил этса, савдо олиб чиқарилган активнинг олди-сотди шартномаси тузилгунга қадар сотувчи ёки савдо ташкилотчисининг банк ҳисоб рақамига етишмаётган суммани тўлаши шарт.

Бюртномалар қабул қилинадиган ва аукцион ўтказиладиган манзил: Фарғона шаҳар, Б.Марғиёний кўчаси, 35-уйда бўлиб ўтади. rieltssavdo@inbox.uz. Тел: (8-373)224-68-69. www.1kms.uz

Лицензия: RR-0001.

"KHOREZM REALTORS GROUP" МЧЖ 2013 йил 2 май соат соат 11:00да ўтказиладиган тақрирор очиқ аукцион савдоларига таклиф қилади!

Аукцион савдосига Хоразм вилоят Давлат мулк бошқармасининг 2012 йил 3 ноябрдаги №74-КОС-сонли буйруғига асосан Хоразм вилояти, Урганч шаҳри Д.Матчон кўчасида жойлашган Урганч шаҳар ҳокимлигининг хизмат кўрсатиш бўлимига қарашли умумий майдони 1102,6 кв.метр, шундан қурилиш ости майдони 460,65 кв.метр бўлган фой-

даланилмаётган бино ва иншоотлар аукцион савдосига қўйилмоқда. Бошлангич баҳоси — 184 000 000 сўм.

Аукцион савдосида иштирок этиш учун талабгорлардан ариза, ҳуқуқий ҳужжат нусхаси, бошлангич баҳосининг 15% фоиздан кам бўлмаган миқдорда закалат келишувиға асосан "KHOREZM REALTORS GROUP" МЧЖ Ўзбекистон-Германия АТ "Савдогар банк"и

Хоразм филиалидаги қуйидаги махсус ҳисоб рақамига туланганлиги тўғрисида тўлов ҳужжатининг асл нусхаси тақдим қилиниши шарт: х/р 20208000704949267003, МФО 552, СТИР: 302171214.

Аукцион савдосида иштирок этиш учун закалат пули тўғрисида келишуни имзолаб, закалат пули тулган харидорлардан аризаларни қабул қилиш очиқ аукцион савдоси бошла-

нишдан бир кун олдин соат 17:00 да тўхтатилади.

Аукцион савдоларининг ўтказилиши ва аукцион ҳужжатларини тўлдириш билан боғлиқ бўлган барча масалалар бўйича қуйидаги манзилга мурожаат қилинишини сўраймиз: Хоразм вилояти, Урганч шаҳри, Ал Хоразмий кўчаси 30-уй, Тел/факс: (8-362) 226-87-15 Факс: 8-362-224-22-43, web sayt: khrg.uz
Лицензия: RL 001 № 0096

Хурматли тадбиркорлар!

— Тадбиркорлик фаолиятингизни ривожлантирмоқчимисиз?

— Хорижий ҳамкорлар билан алоқа ўрнатмоқчимисиз?

— Унда ҳеч иккиланмай Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ёки унинг ҳудудий бошқармалари, туманлар Ахборот-маслаҳат марказларига мурожаат қилсангиз қиёғя, Мутахассисларимиз Палата аъзолари учун яратилган имкониятлардан хабардор қилади ва бузилган ҳуқуқларингизни ҳимоя қилишда кўмаклашади.

Палатага ташриф буюринг.

Телефонлар: (+99871) 150-60-06, 150-60-02, (03)

www.chamber.uz

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси

SMS-ТўЛОВ хизматингизда

SMS-ТўЛОВ хизмат тури — банк онлайн пластик картчалари орқали жойингиздан туриб барча тўловларни амалга ошириш имкониятини беради.

— Сиз ўз банкнингизга паспорт ва уяли телефонингиз билан бир маротаба ташриф буюрсангиз қиёғя.

Банкдан Сизни тизимга киритиб, электрон имзо берилади.

Шундан сўнг уяли телефонингиз ёки интернет воситаси орқали коммунал, солиқ, телефон, интернет ва бошқа хизматлар учун тўловларни амалга оширишингиз мумкин. Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси мутахассислари Сизга батафсил маълумот беришдан мамнудир.

Телефонларимиз: (+99871) 150-60-06, (+99871) 233-24-01

www.chamber.uz; www.smst.uz; www.businessinfo.uz

E-mail: callcenter@chamber.uz, support@smst.uz

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси, Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилик Маркази ва Тошкент вилоят прокуратураси жамоалари прокуратура фахрийси

Анорахон ҚОДИРОВНА
вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси хузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг Сурхондарё вилоят бошқармаси жамоаси департаментнинг Ангор туман бўлими бошлиғи Хайрулло Аслановға акаси

Ибрагим ИСАЕВнинг вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

ҲУРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

“Асака” банк (ОАЖ) жамоаси куйидаги миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади.

«НАВРЎЗ 2013»

Ушбу омонатнинг сақланиш муддати 13 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

**Барча омонатларингиз
Фуқароларнинг
банклардаги омонатларини
кафолатлаш фонди
томонидан кафолатланади!**

Сизнинг омонатларингиз:

- солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
- маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади;
- эгалик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда;
- миқдори чекланмаган.

**“Асака” банк (ОАЖ)
сармоянгиз
сақланиши ва кўпайишини
кафолатлайди!**

Ушбу омонат турини банкнинг барча филиалларида очиш мумкин.
Мурожаат учун: «Асака» банк (ОАЖ) филиаллари телефонлари:
120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13
Автотранспорт филиали	371	120-39-95
Шайхонтохур филиали	371	140-39-36
Юнусобод филиали	371	221-80-67
Сирғали филиали	371	258-67-49
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13
Андижон вилоят филиали	374	224-40-96
Асака филиали	374	233-13-69
Фарход филиали	374	226-97-53
Фарғона вилоят филиали	373	224-70-83
Марғилон филиали	373	237-12-37
Олтиариқ филиали	373	432-10-11
Кўкон филиали	373	552-61-04
Наманган вилоят филиали	369	226-94-75
Навоий вилоят филиали	436	223-54-32
Зарафшон филиали	436	573-18-78
Бухоро вилоят филиали	365	223-71-94
Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Самарқанд вилоят филиали	366	231-08-86
Афросиёб филиали	366	221-77-56
Кашкадарё вилоят филиали	375	221-12-93
Сурхондарё вилоят филиали	376	770-82-12
Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Хоразм вилоят филиали	362	226-97-78
Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Хизматлар лицензияланган!

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
**O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi**

Bosh muharrir:
Jahongir MAKUMOV

Tahrir hay'ati:
Hakimboy HALIMOV Baxtiyor NAZAROV
Abbosxon SANGINOV (Bosh muharrir o'rinbosari)
Muxtor ZOIROV Kamoliddin ASQAROV
Gulnoza RAHIMOVA (mas'ul kotib v.b.)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Akademik
Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.
Telefon: 233-98-40,
233-10-53
Faks: 233-10-53,
233-64-85

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz
qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi.
Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan
farqlanishi mumkin.
«HUQUQ» materiallarini ko'chirib boshish
faqat tahririyat ruxsati bilan amalga
oshiriladi.
□ — tijorat materiali.
Reklama materiallarining mazmuni uchun
tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi
231

Buyurtma j-6751.54 187 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va
sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: **M.DUSIYAROVA**
Musahhih: **M.DAMBAROV**
Navbatchi: **O'.DEHQONOV**

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyat matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxonada manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston
Respublikasi matbuot
va axborot agentligida
2009-yil 12-oktabrda
0188-raqam bilan
ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

